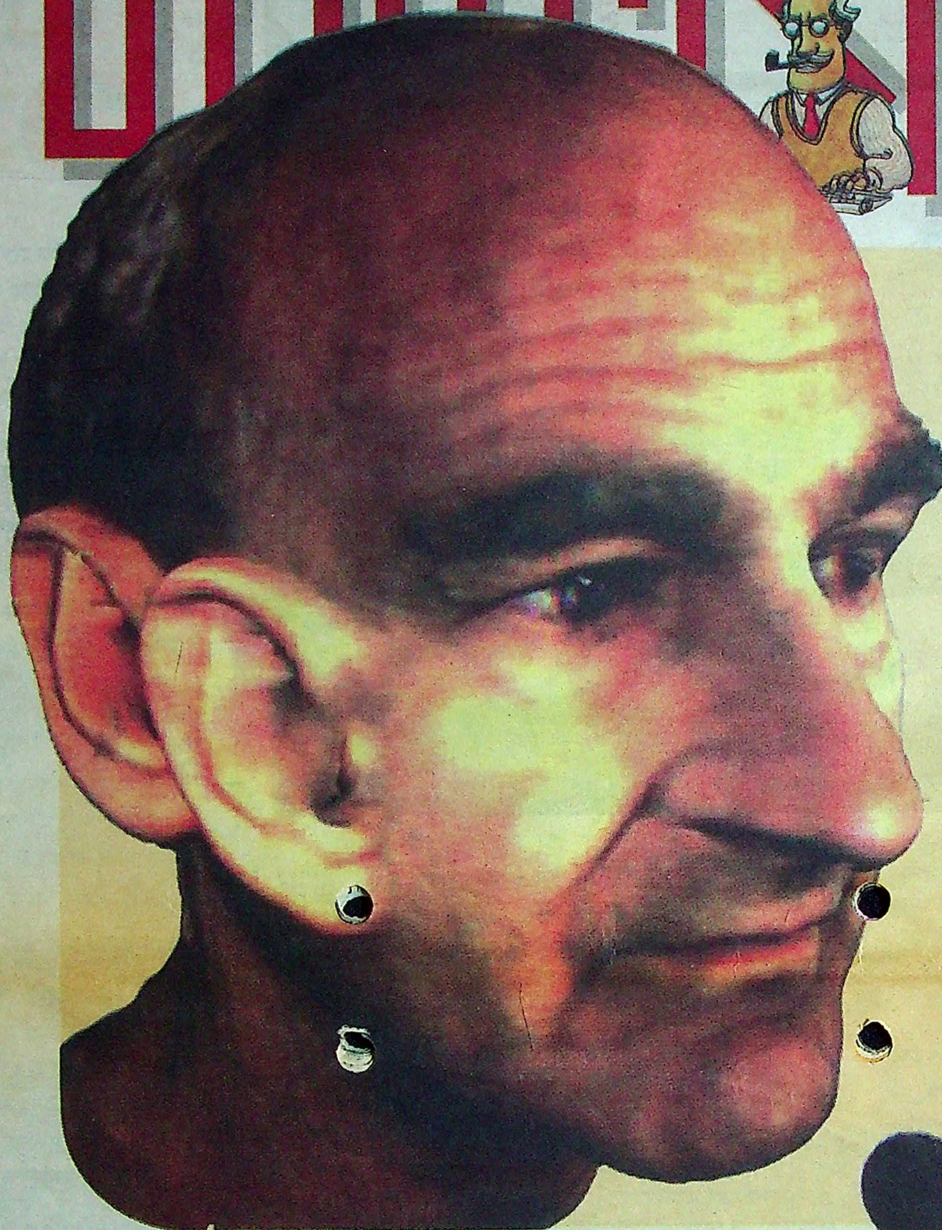
http://www.haaretz.co.il/captain
הארץ מולטימדיה

קפטן אינטרנט

15.9.98 גיליון מס' 80

"הקהל הוא חלק מרכזי באמנות הקשורה באינטרנט. אנשים מגיעים לאמנות זו כשהם בעבודה. לפי הסטטיסטיקה באתר שלי, רוב המבקרים שראו את יצירותי עובדים בחברת המטוסים בואינג".

אמנות עכשווית ברשת

עמ' 12

דו"ח אמין

דו"ח סטאר באינטרנט - למי באמת יש ראש מלוכלך?

עמ' 7

העכבר ששאג

עמ' 4

מנכ"ל אקסייט לא חושב על 1.5 מיליארד דולר

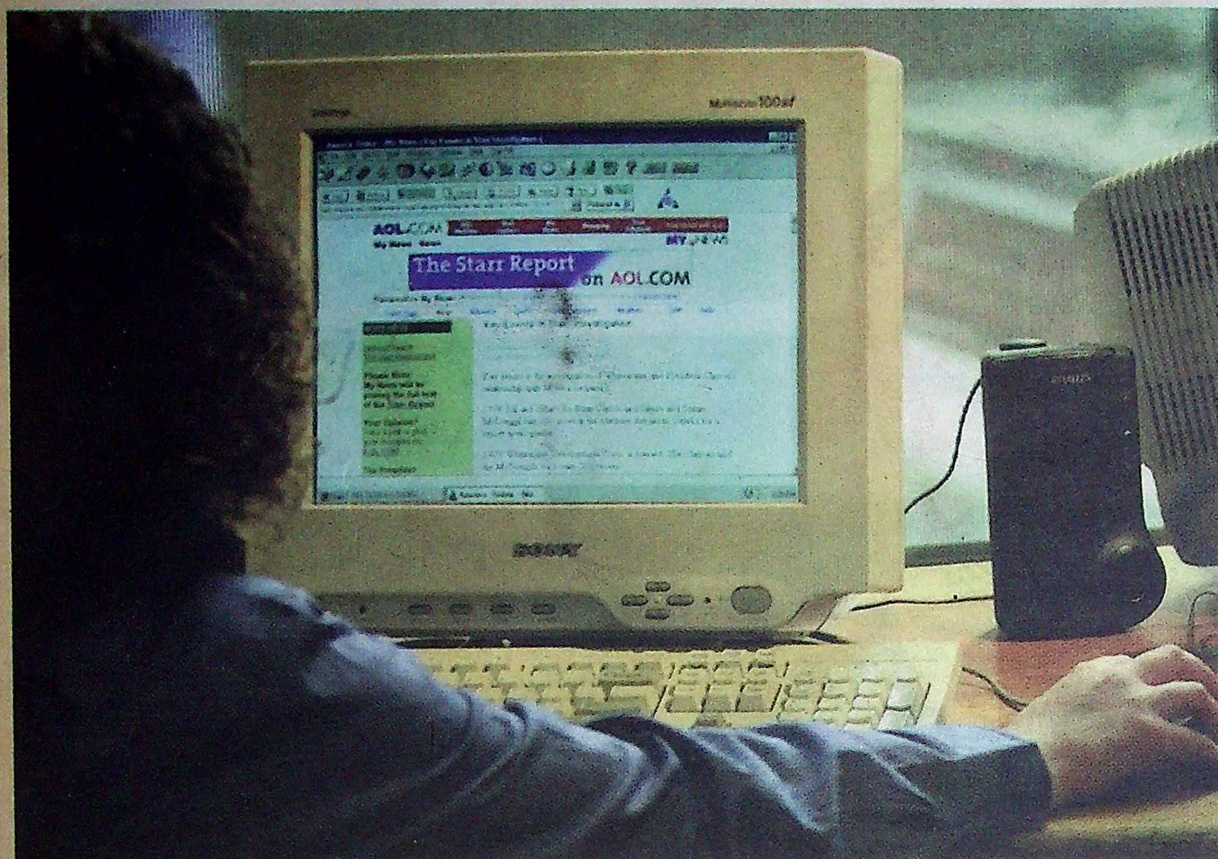
עמ' 8

עדיעת הגולשים

מפות • דוסון קריק

עמ' 14

תצלום: אי.פי

העולם חגג בסוף השבוע את איבוד בתוליה של הרשת:

היא הפ[illegible]ארץ ישימון של יורמים וסוטים לערוץ מידע רב תפוצה, שהקדים בפרסום דו״ח סטאר את אמצעי התקשורת האחרים. הדו״ח הופיע ברשת במלואו 16 שעות לפני שפורסם, על פי רוב רק בחלקו, בעיתונות האמריקאית, וכתבי רשתות השידור הגדולות דיווחו על תוכנו כשהם מ[illegible]ספים לאחר ריצה מהמחשב אל האולפן.

אין ספק שפרסום הדו״ח באינטרנט הוא נקודת ציון בהיסטוריה הקצרה של הרשת, אבל אולי מוקדם קצת לחגוג את השיבה לדמוקרטיה האתונאית באדיבות האינטרנט. העובדה שהמסמך הראשון בעל החשיבות שפורסם בפרסום בכורה ברשת הוא דו״ח סטאר אינה יד המקרה. סטאר יודע שעתידו של קלינטון ייחתך בקרב דעת הקהל האמריקאית, בתיווכם של אנשי בית הנבחרים, שיחליטו אם להתחיל בהליך של הדחה. ואיזו דרך טובה יותר להכתים את שמו של קלינטון מאשר לפרסם את הדו״ח, שלא בוחל בפרטים, באיטרנט, ולאפשר לאחוז ניכר מאזרחי ארה״ב לעיין בו בזמנם הפנוי, על כל תיאוריו הבוטים, שגורמים לשדרי החדשות לנוע באי נוחות בכיסאם?

פרסום דו״ח סטאר ברשת אינו רק דרך להביא מידע להמונים: יש לו גם מניע פוליטי. סביר להניח שאם היה קלינטון מעורב לכאורה בעבירות בתחום קצת פחות מעורר, כגון העלמות מס או ענייני מקרקעין, סטאר לא היה דוהר לאינטרנט בכזאת מהירות.

אז נכון שהאינטרנט הוא המדיום הפתוח, הפופוליסטי והדמוקרטי ביותר שקיים כיום, אבל כל גולש יודע שראשית חוכמה היא לברור את התכנים. גם כשהתכנים לא מסתתרים באתרי סקס, אלא באים מבית היוצר של החוקר העצמאי קנת סטאר (עוד על הדו״ח בדו״ח אמין, עמ' 7).

בתמונה: גולשת מעיינת בעמוד הכניסה לדו״ח סטאר.

כמו אינדיאני זקן שמרגיש בברכיים את הגשם המתקרב, מרגיש הקפטן שלכם – אינדיאני לא פחות זקן מכל אינדיאני זקן בכל הקשור לתחושות ברך – בשינוי המתקרב לאינטרנט. קשה לאיש עם השפם לשים את האצבע על המקום המדויק בו יחול השינוי, אבל הימים ימי שינוי – בכך אין שום ספק.

אולי זה פיצוץ האוכלוסין ברשת, אולי הנפילות בבורסה (במיוחד הנפילות הכואבות של חברות ההיי־טק) שנתנו שוב את התחושה שהרשת היא בועת סבון, ואולי זה רק הבלוז הרגיל של אמצע ספטמבר. מה שזה לא יהיה, הקפטן שלכם מרגיש בברכיו את השינוי המתקרב.

זו לא תהיה הפעם הראשונה שהרשת תחווה שינוי גדול. המעבר ממדיום מצומצם המיועד לחוקרים ומדענים למדיום המוני; המעבר מדפדפנים מבוססי טקסט לדפדפנים תומכי גרפיקה; כניסתן של החברות הגדולות לרשת; והמעבר הקורה בימים אלה, ממדיום אמריקאי למדיום כלל עולמי. הוסיפו לכך את הנטייה להגביר את הפיקוח על התכנים ברשת (ומצד שני, את שלל פרויקטי ה"ממשל זמין"); את הפיצוץ המתקרב מבחינת מסחר אלקטרוני, ואתו המעבר ממדיום תרבותי/קהילתי למדיום צרכני; את ההצלחה הגדולה של מחשבי כף־יד; את הירידות במחירי הזיכרון והחומרה; את המעבר שעושים האתרים הגדולים לכיוון של "שער הכניסה", מה שמשנה לגמרי את תפקידם ואת הצורה בה משתמשים בהם הגולשים (ראו גם את הראיון עם מנכ"ל אקסייט בעמ' 8); את המעבר הקרוב, או לפחות כך מבטיחים, מהקווים הטלפונים ללוויינים או כבלים. מה יש לדבר, שינוי לפנינו.

אתם לא חייבים להאמין לאיש עם השפם (שיכול גם לטעות, כפי שיעידו מוריו, הוריו, חבריו, פקיד הבנק שלו, ילדיו, נכדיו ובעצם כל מי שפגש אותו), אבל הברך שלו אף פעם לא שיקרה. מצד שני, ברך זה ברך – את התחושות היא מעבירה, אבל יש לה בעיה קטנה בשטח הנבואות הספציפיות. היא כללית מדי. שינוי? איזה שינוי בדיוק? טוב נו, למה כבר אפשר לצפות מהברך של

קפטן אינטרנט

פורום "קפטן אינטרנט"
http://www.iol.co.il/captainforum

עכבר הכפר

צלצול! "רוב הלקוחות שאני פוגש מצפים ממי שעוסק באינטרנט להיות צעיר, אם כי כשאני אומר שאני חייב ללכת בגלל שיש לי בחינה, קורה לפעמים שחלק מהם מרימים גבה" (טים רנטון, בן 17, בעל חברה לבניית אתרים ומיליונר בהתהוות).

עתיד ורוד "אני לא מבלה את כל הזמן שלי מול המחשב. בקרוב יהיו לי מספיק אנשי צוות שיעשו את זה, ואני אבלה את רוב הזמן על מגרש הגולף" (הנ"ל, מתכנן את עתידו).

מישהו התלונן? "אם עד עכשיו היו שהתלוננו שהאינטרנט משתלט על חיינו, עתה הוא מאיים לפרוש לתחום שלאחר המוות" ("מעריב", 16.8).

סמים, סקס ורוקנרול? "מה שתפס אותי באינטרנט היה האידיאליזם, חשבתי שפה אמצא את אותם ערכים שאיפיינו את שנות ה-60, ושלצערי כבר כמעט נעלמו מהעולם" (קרייג ניומרק, ממייסדי הקהילה הווירטואלית של לוס אנג'לס).

יש למה לחכות (1) "האנושות נראית לי כמו התחלה מבטיחה, אבל היא בהחלט לא המלה האחרונה" (מקס מור, ראש תנועת Extropy, המאמינה באיחוד בין האדם למחשב).

יש למה לחכות (2) "הטכנולוגיות החדשות יכולות להעשיר את חיינו, עד שנהפוך לטרנס-אנושיים: ניכנס באופן מודע למצב בו נהיה מוכנים לקראת העתיד ונתעלה מעל למוסכמות האנושיות והמגבלות הכרוכות בהן" (הנ"ל, על הרעות הגדולה בין אדם למכונה).

את זה אנחנו כבר יודעים "אנחנו מצפים שחנויות הספרים ימקמו את הספר במדור הבדיוני. הוא מעניין לקריאה, אבל אין בו דבר חדש" (גרג שו, דובר מיקרוסופט, על ספר חדש, הטוען, בין השאר, כי ביל גייטס האזין בסתר לבכירים ביבמ והשמיד מסמכים הנוגעים לחקירות המתנהלות נגד החברה).

עורך: דרור פויר. סגנית עורך: נטע גורביץ. עיצוב: אמיר חסון.
כתובת המערכת: עיתון "הארץ", רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב 61001 טלפון: 03-5121755 פקסימיליה: 03-5121753 דואר אלקטרוני: captain@haaretz.co.il
המהדורה האלקטרונית של המוסף "קפטן אינטרנט" עולה מדי שבוע באתר של הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain. האתר מתוחזק על ידי IOL – http://www.iol.co.il. הכתובות המומלצות מרוכזות מדי שבוע באתר־העל "נטקינג": http://www.netking.com/captain. המהדורה האלקטרונית של Wired מתעדכנת מדי יום באתר: http://www.hotwired.com

3Com USRobotics

כשהמידע מיועד לעיניך בלבד,

פקס+מודם+מזכירה מבטיחים את השמירה

בוא לגלות עולם חדש של מהירות וביצועים ובמקביל תבטיח את פרטיות המידע שבמחשב שלך מפני עין זרה, בעזרת מודם MESSAGE PLUS החדיש והמתקדם מתוצרת USRobotics:

מודם מהיר - 56k, בסטנדרט V.90 (הסטנדרט הבינלאומי שהוכרז ב-1998) ובטכנולוגיית x2 הבלעדית ל-3Com.

זוהי ההזדמנות שלך לשפר את חווית האינטרנט שלך, להוריד קבצים במהירות, ביצילות ובצורה חסכונית ולשמור על המידע שלך מבלי שאיש יוכל לראותו בהיעדרך.

מודם MESSAGE PLUS מצטיין בתכונות הבאות:

- תיבת דואר קולי באיכות קול גבוהה, שומרת עבורך עד 60 הודעות פרטיות
- פקסים מתקבלים ונאגרים עבורך גם כשהמחשב סגור
- P.C./MAC תאימות מלאה ל- .P.C או ל-MAC
- תמיכה בתכונות טלפון מתקדמות
- PLUG & PLAY התקנה פשוטה

מודם MESSAGE PLUS 56k של 3Com הינו המודם היחיד שאוגר פקסים והודעות קוליות במחשב, גם כשהמחשב סגור.

מעתה, תנוע באוטוסטרדת המידע בקצב מהיר ביותר וגם תשמור על פרטיות ההודעות.

למידע נוסף, הינך מוזמן לחייג אלינו: 03-6361720 ולבקר באתרנו: WWW.3COM.COM

וַדָא שֶׁיֵּש לך 3Com ברשת

העכבר ששאג

והפעם: מכתב שרשרת מביל גייטס, תוכנה חדשה לארגון אסוציאטיווי של המחשב, בארט סימפסון במזכירה האלקטרונית, וכמובן - עוד שירות של יאהו

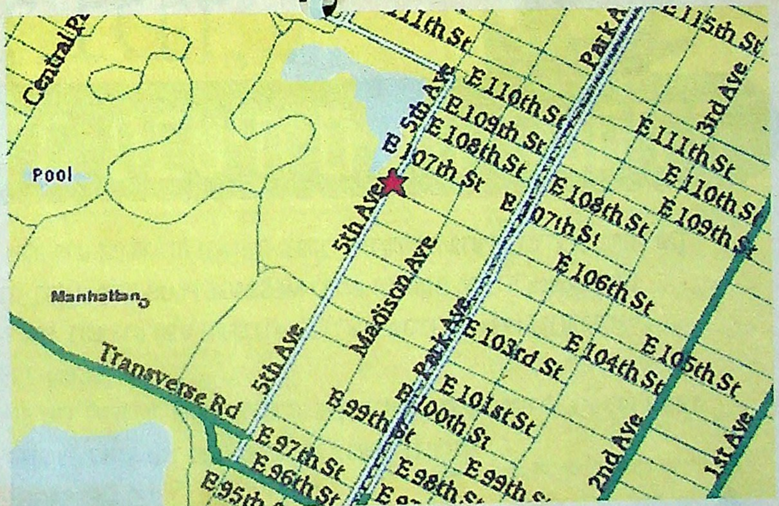

טיול לדיסנילנד, באדיבות ביל גייטס

1. מדור זה שש לדווח חדשות לבקרים על התרחבותו של מנוע החיפוש יאהו!. אז מה היה לנו? דואר אלקטרוני בחינם, משחקים און־ליין, שירותי חדשות אישיים, פייג'ר, צ'ט, לוח שנה אישי. והשבוע: שירות מפות, משוכלל ומהיר פי כמה מזה המוצע באתרים אחרים. בשירות המפות של יאהו! יכול כל גולש לאתר בקלות ובמהירות כל מפה, בקנה מידה כמעט בלתי מוגבל. החיסרון הגדול כרגע הוא צמצומו של השירות לרחבי ארה"ב. היתרון: הבטחת האתר להתרחב במהרה ולשים על המפה גם חלקים יותר שכוחי אל של העולם, כמו לדוגמה אירופה, וביום מן הימים - גם ישראל.

כרגע אפשר לחפש במפות כל כתובת בארה"ב, ואם זה לא מספיק, אפשר לחפש באזור המבוקש בתי עסק, כמו בשירות דפי זהב, שמראה בדיוק היכן לעזאזל נמצאת המכולת הסינית שמוכרת רוטב שעועית שחורה.

וחידוש נוסף: מפת דרכים טקסטואלית וגראפית. כל שעל הגולש לעשות הוא לציין את הכתובת שהוא רוצה להגיע אליה ומהיכן, והאתר יפלוט בתוך שניות מפה עם מסלול נסיעה מפורט. אפשר לקבל גם מדריך מפורט המציע דרכים אופטימליות לנהיגה ברחבי ארה"ב. "כל מקום ואתר", בגרסתו הסייברית.

http://maps.yahoo.com

2. מכתבי שרשרת הם אחת המכות של הרשת, בצד הודעות 404 והתנתקויות בלתי מבוקרות. בימים אלה מסתובב ברשת מכתב שרשרת, שמקורו (כך הוא טוען) בתאגיד התוכנה מיקרוסופט, והחתום מטה הוא לא אחר מאשר ביל גייטס. המכתב מבקש מהנמען להמשיך לשלוח אותו לכל מי שרק אפשר, ומבטיח פרס כספי נכבד למי שישתף פעולה. למה מיקרוסופט מחלקת, ככה סתם, פרסים? ובכן, במכתב מצוין שהחברה פיתחה תוכנת מעקב לדואר אלקטרוני, וכל מי שימשיך לשלוח את ההודעה, יימצא למעשה מדווח למיקרוסופט על דרכו של המכתב בתיבות הדואר האלקטרוניות של העולם.

למכתב הנ"ל קיימות לא מעט גרסות. האחרונה, שהגיעה למערכת "קפטן אינטרנט", הכריזה שניסוי התוכנה נערך בשיתוף עם חברת דיסני, והפרס למשתתפים יהיה טיסה ואירוח בדיסנילנד בקיץ 99'(?!). בכל מקרה, לכל מי שמקבל את המכתב מומלץ להציץ ברשימת המכותבים. תוכלו לקבל את כתובות הדואר הפרטיות של מיטב ידועני (סליבריטאי) ישראל, שנפלו בפח ושלחו את המכתב לידידיהם בתקווה לזכות בפרס המיוחל.

3. בתערוכת אינטרנט וורלד, שתתקיים בחודש הבא בניו יורק, תיערך, בצד תחרויות אתר השנה ותוכנת השנה, תחרות נוספת בקטגוריה הלא מחמיאה של "האתר הגרוע ביותר ברשת". השבוע הכריזה נטסטודיו, מהחברות המובילות בעיצוב אתרים בארה"ב, בכינוס בסאן פרנסיסקו על המועמדים לתואר המפוקפק. "אנו [illegible]יידיין בעידן ה'דיסקו' של האינטרנט", אמר [illegible]ינוס אחד מאנשי נטסטודיו. "אתרים, אפילו כאלה המעוצבים על ידי חברות מסחריות גדולות, מכוערים בצורה קיצונית. בעוד 10 שנים נתהה איך לעזאזל הרשנו לעצמנו לעשות את זה". והדוגמאות הן רבות.

צוות השופטים הנכבד ייאלץ לבחור בין האתרים של חברות ענק, כגון מיראבילים, Idealease, ו־Columbiasc, בצד כאלה של ארגונים קטנים, שגם להם נציגות ברשת. עוד בין המועמדים - אתרי בית פרטיים, הניחנים בקטסטרופות עיצוביות בולטות. התוצאות יתפרסמו בחודש הבא.

http://events.internet.com/fall97/iw

4. המוח שלנו עובד באופן אסוציאטיווי: המראה של גלידה מזכיר את היציאה האחרונה עם החבר, שמזכיר לכם שעוד מעט יום ההולדת שלו, וצריך לקנות מתנה. שיטה מוצלחת מאוד, אין ספק, וממילא נשאלת השאלה, למה שהמחשב יעבוד בצורה אחרת? למה שנעבוד עם מערכת קבצים שמסודרת בצורה היררכית, לא טבעית?

זה בדיוק היה הרעיון של יו' הרלאן, כשהתחיל לכתוב א[illegible]תוכנה בעלת השם היומרני "המוח". המו[illegible]היא תוכנית קטנה, השוכנת לה־דרך קבע על ה־Desktop, בה יכול המשתמש לארגן את כל מחשבותיו, את קבציו, כתובות האינטרנט המועדפות עליו וכדומה. ההבדל העיקרי בין המוח למערכת הקבצים הסטנדרטי[illegible] העובדה שבראשון, פרטים אלה ("מחשבות", כפי שהם מכונים במוצר), מקושרים ברשת שהמשתמש יכול לבנות בצורה אסוציאטיווית וייחודית.

נניח שהגדרתם את המחשבה קניות. על ידי לחיצת מקש אתם יכולים לקשר לה מחשבה חדשה, כגון מתנות, ולה - את המחשבה יום הולדת של דן, וכך הלאה. לכל מחשבה ניתן לצרף אוביקט, כגון מסמך Word, תמונה, כתובת של אתר או E־mail. את עיקר כוחו מפגין המוצר באתרי אינטרנט. ניתן לסרוק אתרים לתוך המוח ולבנות להם מפה אסוציאטיווית בתוך שניות, דבר שמקל להפליא על הגלישה, שהיא מטבעה פעולה אסוציאטיווית. למי שמתעצל לארגן מחדש את כל המידע שכבר קיים אצלו בדיסק, מאפשרת התוכנה לבחור אופציה מהתפריט, והספרייה הרלוונטית תיסרק לתוך המוח בשלמותה, עם כל הקישורים הדרושים.

אבל האופציה המעניינת ביותר בתוכנה היא האפשרות "לייצא" את "המוח" שלכם: לשים אותו באינטרנט, שם תהיה לכל אחד שהתקין את התוכנה גישה אליו. וכאן נכנס לתמונה ה־ThinkTank, הקהילה הווירטואלית של משתמשי המוח. ה־Tank מחולק לקטיגוריות - החל מ"מוחות" העוסקים במחשבים ומדעים, דרך פוליטיקה, נדל"ן וקריירה, וכלה ב"מוחות" אישיים, "מוחות" ללא נושא מוגדר, חוץ מהרצון לשקף את הנפש של יוצריהם.

אז אם המוח הוא תוכנה כל כך מדהימה, למה היא לא השתלטה על העולם? ראשית, לוקח די הרבה זמן ללמוד להשתמש בה. בשביל תוכנה שאמורה להיות כל כך אינטואיטיווית, היא מסובכת למדי. בעיה נוספת היא שבעבור משתמשים שרגילים כבר למערכת הקבצים ולסייר החלונות, קשה קצת לעבור למשהו אחר, אפילו אם הוא יותר טוב. בכל מקרה, מומלץ פשוט לנסות. התוכנה ניתנת בחינם ל־30 ימי ניסיון, ואחר כך אפשר לרכוש אותה תמורת 50 דולר.

http://www.thebrain.com

5. מזכירה אלקטרונית היתה עד לפני שנים לא רבות מוצר מותרות. אבל המהפך התקשורתי, שהניח פלאפון בידיו של כל פעוט ותא קולי בקצה כל קו, גרם לירידה חדה בפופולריות של גרסת ההודעה הבאנלית בנוסח "הגעתם לבית משפחת וגו'", והביא עמו את הצורך לייחד את שירות ההודעות האישי של כל פרט.

בדיוק למטרה זו נפתח אתר בריטי, המכיל עשרות קבצי קול בפורמטים מתקדמים (WAV ו־MP3), שאת כולם אפשר להקליט לתוך המענה הקולי. בין עשרות ההודעות אפשר למצוא הקלטות מסרטי קולנוע (כגון "שיגעון המוסיקה", ו"חלף עם הרוח") וטלוויזיה (משפחת סימפסון, רן וסטימפי), בצד הודעות רציניות לבעלי עסקים, דרך הודעות "לא ברורות" ועד להודעות שרות.

בקטגוריה זו אפשר למצוא נעימות של שירי אלביס פרסלי, קווין, סטינג והספייס גירלס. בקרוב, מבטיחים יוצרי האתר, ניתן יהיה לקנות דיסק שיכיל את כל ההודעות באיכות גבוהה. בינתיים - הכל בחינם.

http://www.answeringmachine.co.uk

עידו דב ויריב צור

מהנדס/ת חומרה,
רק אצלנו, כשמהנדס/ת
עושה עבודה מוצלחת,
את מחיאות הכפיים
אפשר לשמוע
גם בסין.

http://www.great-place.co.il

☎1-800-30-80-90

קודית מובטחת

בקרוב אצלנו

הלהיטים הצפויים בחג המולד: משחקי המשך לקרמגדון ולקראש בנדיקוט, האלמנט החמישי, ועוד להיט בטוח מבית דיסני

לא פלא שלארה קרופט לא הצליחה לגנוב את ההצגה ב-ECTS 98, תערוכת משחקי המחשב הגדולה ביותר באירופה, שהתקיימה בשבוע שעבר בלונדון. קרופט אמנם הסתובבה שם בגודל טבעי, מחשוף, אקדחים, ירכיים והכל, אך כמותה עשו עוד כמה עשרות דמויות ממשחקי מחשב אחרים, בבגדי עור וגומי משונים, כלי נשק מגלקסיות אחרות ותסרוקות בשורה של מצבי צבירה לא ברורים.

הקרב הגדול ב-ECTS 98 ניטש בין המשחקים המיועדים למחשב האישי לבין אלה המיועדים למשחקי וידיאו, כגון סוני פלייסטיישן ונינטנדו. האחרונים הפגינו נוכחות מאסיווית יותר בתערוכה, עם רשימה של כותרים עתידיים, שמרביתם תומכים בג'ויסטיק או לוח בקרה עם פידבק, מה שאומר שאת המכות, החבטות, המהמורות בכבישים או ההדף המלווה ירי בנשק אוטומטי, כבר לא צריך רק לדמיין.

רוב הבשורות הגדולות של התערוכה קשורות למשחקי המשך ללהיטים הגדולים של 97', שינסו להתמודד על לבם של קונים אירופאים לקראת חג המולד הקרוב. השלישי בשורת משחקי לארה קרופט עשוי לצאת לקראת סוף השנה, אחרי שזו עברה קורס קיץ במבחר נוסף של כלי נשק, ואחרי שכלולים ושיפורים בתאורה, באווירה וביכולות הפיסיות שלה. גם קרמגדון חוזר, ובמשחק ההמשך בעל השם המבריק "Carpocalypse Now" נוספו 40 מכוניות חדשות, 30 מסלולי הרג, כלי נשק, כגון מוקשים ופצצות, ו-150 סוגים של הולכי רגל לדריסה. המשחק מצויד הפעם בשמונה זוויות צילום שונות ואפשרות להילוך חוזר, למי שרוצה לראות את הפחד בעיני קורבנותיו.

גם קראש בנדיקוט צפויה הרפתקה שלישית. השועל המצויר כבר לא למ[illegible] אחותו, שהיתה אך דמות משנית בפתיח של קראש בנדיקוט 2, יוצאת אתו כאן למסע הישרדות נוסף, שגם במהלכו הוא עתיד להציל את העולם ממזימותיו של ד"ר קורטס הרשע. חלק מהשלבים החדשים שם הם תלת ממדיים, וקראש לומד לצלול, להטיס מטוסים מימי מלחמת העולם, ולקרוע את הכבישים על הארלי דיווידסון. והברקה נוספת: למשחק יש מד אינטליגנציה, החס על מי שנתקע פעמים רבות מדי באותו שלב, ומלמד אותו איך להמשיך הלאה.

משחק פלטפורמות חדש לגמרי אך בעל פוטנציאל הוא ספיירו הדרקון, בו יוצא דרקון חביב מלווה בפיה טובה לשחרר את קרוביו שנלקחו בשבי על ידי גנורק המרושע, ואגב כך פותר חידות ונאבק עם יצורים משונים, באמצעות קפיצות, יריקת אש, שימוש אינטנסיווי בקרניים שלו ומבחר עצום של הבעות פנים ותנועות גוף כובשות.

גל המשחקים־בעקבות־סרטים הניב את האלמנט החמישי, המלווה במוסיקה המקורית מהסרט, ומחייב את המשחקים לשלוט בשתי דמויות בר־זמנית, ללמוד לנצל את כוחותיהם הטבעיים ולעבור 15 שלבים תלת־ממדיים עם משוב לא רע, התפוצציות ועשן למכביר. ברוס ויליס, מה לעשות, לא שם.

המשחק הבולט ביותר בתערוכה הוא חיי חרק של אולפני דיסני, המיועד לילדים קטנים יותר, בשלב בו הם עוד לא רוצים לפוצץ את היקום. פליק, הנמלה רבת התושיה, היא הגיבורה כאן, והיא נשדדת על ידי גמל שלמה עצל ותאוותן, החומס את גרגריה. הסרט שבעקבותיו נעשה המשחק עוד לא הגיע למסכים, וזו הזדמנות לטעום ממנו, ולהתפעל.

http://www.ects.com/index.htm

חדש על המדף: כשקאז טויוסאטו עיצב את הווקמן הראשון בעבור סוני, הוא נתקל בלא מעט גבות מורמות. עכשיו, כמעצב בחברת Xybernaut, הוא מקבל תגובות דומות לגבי המחשב הנלבש המתקדם ביותר כיום בשוק. המחשב, המיוצר על ידי סוני, שוקל פחות מקילו, הוא בעל מעבד פנטיום 266 מגהרץ, 128 מגהביט RAM, וסוללה המספיקה לעד 8 שעות עבודה. המחשב מופעל באמצעות קול. המחיר: 4,995 דולר.

http://www.xybernaut.com

חברת היולט פקארד התחילה לשווק בישראל מדפסות צבע משרדיות, שמספקות הדפסות באיכות לייזר במחיר הנמוך ב-25% לפחות מזה של מדפסות לייזר. יתרון נוסף של המדפסות, מסדרת HP 2000C, היא המהירות, המגיעה לעד פי חמישה מזו של מדפסות בשיטת הזרקת דיו. המדפסות כוללות פיתוחים טכנולוגיים נוספים, ומחירן בארץ הוא 970 דולר.

מולטיסנטר, מרכז העשרה ממוחשב, נחנך בשבוע שעבר בקניון רמת אביב. המרכז, המיועד לילדים מגיל 3, מציע שימוש בתוכנות ידידותיות במגוון תחומים, כולל מוסיקה, אמנות, אנגלית וכדומה. מלבד חוגי העשרה שנתיים שיתקיימו במקום, ניתן יהיה "להחנות" בו ילדים לשעות בודדות, במחיר של החל מ-25 שקלים לשעה וחצי. שעות הפעילות הן 8 בבוקר עד 8 בערב.

שלטונות ערב הסעודית החליטו להרשות את השימוש באינטרנט בארצם החל מדצמבר. "רשת אינטרנט תוכנס במהלך השבועיים הקרובים באופן ניסיוני לאוניברסיטאות סעודיות, והשירות יוחל על כל הממלכה בדצמבר", הודיע עבדאללה מוסא, בכיר בממשל הסעודי. עתה נבחנות הצעות של 75 חברות סעודיות, המעוניינות לשמש כספקיות (עתי"ם).

רשת שקם אלקטריק מאפשרת לרכוש דרך אתרה החדש מוצרי חשמל, שיסופקו לבית המזמין, ומבטיחה גם מבצעים מיוחדים.

http://www.shekem-electric.co.il

40% מכל הקניות והעסקות באירופה יתקיימו בעוד חמש שנים באינטרנט, כך קובע סקר של חברת הטלפונים הבריטית בריטיש טלקום. לפי נתוני הסקר, כבר עתה יש באירופה יותר מחצי מיליון חברות המוכרות ומספקות שירותים באמצעות סחר אלקטרוני, ועד שנת 2003 עשוי מספרן להגיע ל-8 מיליון. בארה"ב הסחר האלקטרוני ער עוד יותר, וכבר היום יותר מ-25% ממשתמשי האינטרנט שם מבצעים קניות מקוונות.

לאחר שורה של מאבקים בצנזורה הבריטית, העלה השבוע הסוכן החשאי לשעבר דיוויד שיילר את האתר הפרטי שלו, המתיימר לחשוף סודות וסיפורים מאחורי הקלעים של עולם הריגול הבינלאומי.

http://www.shayler.com

חדש באתר של האגודה לתרבות הדיור: תוכנה לניהול ועד הבית. התוכנה, בעלת השם הנועז "ועדית 2000", מאפשרת לעשות את כל אותן פעולות מטישות הכרוכות בניהול ועד הבית, כמו מאזן תקופתי, מעקב אחר תשלומים, סיכום ישיבות ועד וכו', מעל גבי המחשב. התוכנה מוצעת בחינם, ומובטחת תמיכה בחצי השנה הראשונה.

http://www.tarbut-hadiur.gov.il

כוכב נולד

האם הדו"ח של קנת סטאר הוא חלק ממזימה לקדם את הדמוקרטיה הווירטואלית?

למרות כל הנבואות של סופרי המדע הבדיוני בשנים עברו ולמרות נבואותיהם של חוזי טכנולוגיית ה"דחיפה" מהשנה שעברה, האינטרנט עדיין לא הגיע למעמד של ספק חדשות. את העיתון היומי רובנו עדיין קוראים על הנייר, וגם המחשב הנייד לא מוכתם בקפה של בוקר. אבל השבוע, ייתכן שהסתמנה נקודת מפנה בתחום זה, דווקא בזכות איש יקר – החוקר המיוחד קנת סטאר.

הגשת דו"ח סטאר בפרשת לווינסקי, מעבר להיותה נקודת ציון בקריירה של נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, ושל החוקר קנת סטאר עצמו, היא הפרשה הציבורית הראשונה בקנה מידה גלובלי, בה עבר האינטרנט מהעלאת גירה ועיסוק בחדשות האתמול להפצת המידע עצמו. לפני שהועלה הדו"ח על רשת אינטרנט, עקבו מצלמות רשת CNN ביראת כבוד אחרי הדו"חות הכרוכים, שנארזו והובלו בהשגחת אנשי ביטחון אל אנשי הקונגרס. אבל יום לאחר מכן – כאשר הדו"ח כבר היה נגיש למי שמחובר לרשת – הצילומים מבית הדפוס נראו כמו תמונה שהועברה במכונת הזמן מדור אחר. הפרשנים שהתחרו בעבר זה בזה במהירות בה קראו ותמצתו את הדו"חות הארוכים שיצאו לעיתונות, ומעולם לא הגיעו אל הקהל הרחב – נאלצים עכשיו להתחרות באיש הקטן, שיש לו גישה מלאה לכל פרט ופרט. בראשונה ממהרת הטלוויזיה אחרי האינטרנט, ולא להיפך, במאמץ לתת למידע ערך מוסף.

עידו אמין

מי יפיץ את הדו"ח המציץ

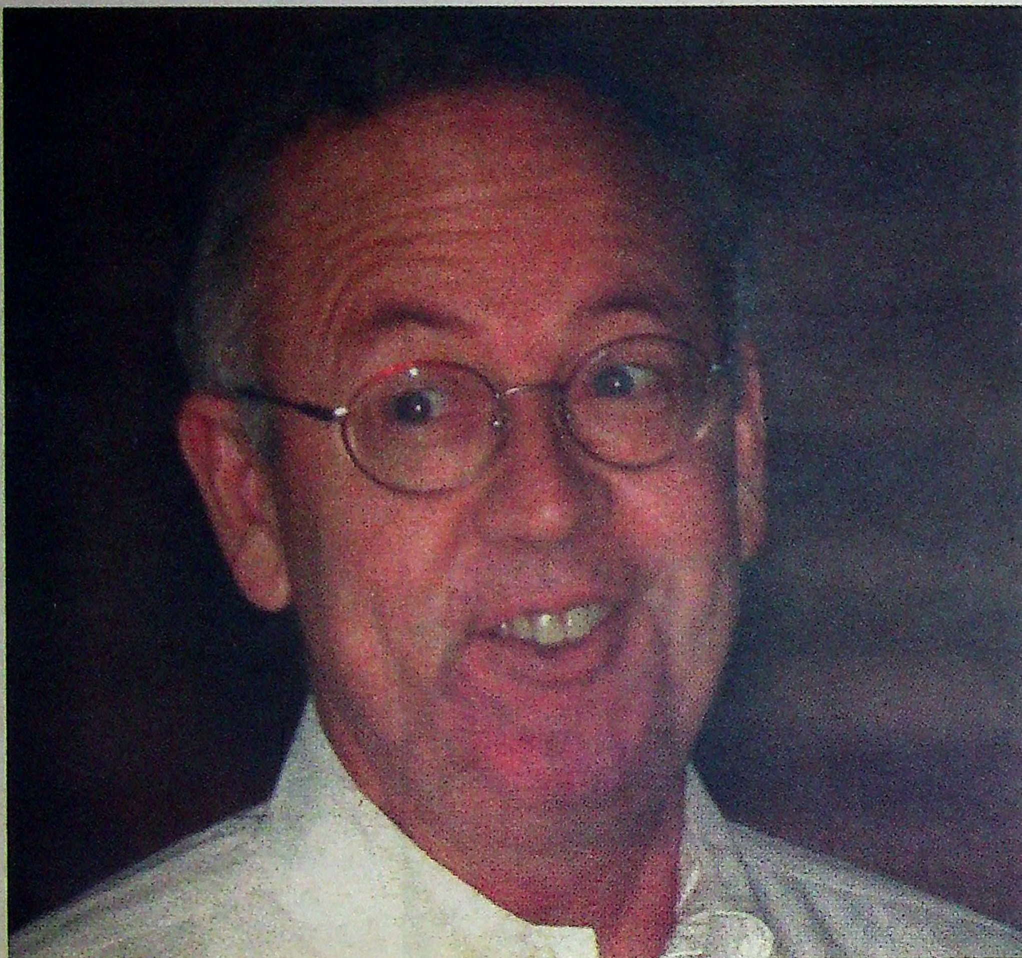
העומס שנוצר על הקווים מרגע העלאת הדו"ח גרר את הקמתם המהירה של "אתרי מראה", ובמקביל תורגם החומר לשפע שפות, על הפתיח שלו, המזהיר, כמו פתיח סטנדרטי של אתר סקס: "מסמך זה מכיל תיאורים גרפיים של מפגשים מיניים". בארץ תורגמו קטעים מ"המסמך המציצני", כהגדרתו של עורך וואלה!, גדי שמשון, וניתן לקרוא אותם באתר http://www.walla.co.il. ומעניין עוד יותר: גם ספקית האינטרנט נטוויז'ן מציעה למנוייה את הדו"ח וחלקים מתורגמים ממנו. מה לספק אינטרנט ולדיון הציבורי? פשוט מאוד, עוצמת הדרישה של המנויים להספקת החומר, במישור הטכני, דוחפת גם את ספקי האינטרנט לשמש כספקי תוכן.

וכך קרה, בעצם, שהחלום של הדמוקרטיה הווירטואלית הישירה החל להתגשם. אנחנו עדיין רחוקים מהיום בו תתנהל ההצבעה על הדחתו של נשיא ארה"ב דרך האינטרנט, אבל אנחנו קרובים יותר מתמיד להפצת מידע מעודכן לאזרחים. אם הדו"ח של סטאר יכול להגיע ישירות אליך, מדוע לא תוכן ישיבות הוועדה להקמת כביש חוצה ישראל, העברת אתר חירייה, או הסכם השלום עם ירדן?

מי יציץ על המציצים?

והיבט נוסף של הפרשה: בעידן האינטרנט, אלה המטיחים האשמות על שחיתות מינית ביריביהם, עלולים להיות מואשמים עצמם – במציצנות. האינטרנט שינתה את מושג ה"טאבו": היא כיום המערכת הפתוחה ביותר בעולם התקשורת, בה כמעט כל שגיון, תאווה וסטייה יכולים לזכות לחשיפה מלאה.

זוכרים את סרטי הפורנו של הערוצים האירופיים, שרק לפני שנים מספר היו סיבה למסיבה תקשורתית? ליד אתרי המין באינטרנט, הם נראים חסודים מתמיד. גם ההרפתקאות המיניות של קלינטון ולווינסקי, כשהן מוצגות ליד אתרי המין הנפוצים, אינן כה מרגשות. סיגר? מין אורלי? סקס טלפוני? תיאורים גרפיים כאלה של מפגשים מיניים יכולים, כמובן, לרגש – את מי שעד היום ינק את חומר הקריאה שלו מספרי מחקר וקודש בספרות ציבורית. אבל אזרחי העולם הווירטואלי, שסיגלו לעצמם סובלנות לכל וריאציה וסטייה – מתרגשים פחות. מושג הבושה הולך ומשתנה, ובעולם הווירטואלי, מביך יותר להיות מציצן מאשר להיות זה שמציצים בו. ואת החטא הזה ביצעו החוקרים, ביסודיות ובדקדקנות, באופן בלתי הפיך, לאורך מאות עמודים שהם עצמם העלו לאינטרנט.

סטאר. מציץ מי שמציץ אחרון

זה לא לטלפון

ישנם בנים, שכאשר הם נדחים על ידי בחורה, הם ממהרים לבית השימוש הקרוב וכותבים את שמה על הקיר, בצירוף כמה הצעות ומספר טלפון. לא, זו לא התנהגות נפוצה, וודאי שבקרב קוראי טור זה אין מי שישרבט מספרי טלפון על הקיר, וודאי שאין מי שיקח ברצינות מספר כזה וינסה להתקשר אליו. נכון? לא. כשעוברים לעולם המראה הווירטואלי, מסתבר שגם בקרב גאוני המחשוב ואלופי הגלישה, מסתתרים לפעמים מטרידים מהזן הנלוז ביותר.

לפני שבועיים החלה י., בחורה ממרכז הארץ, לקבל שיחות טלפון שכללו הצעות מסוימות, לאו דווקא נעימות. מהיכן השגת את הטלפון שלי?, שאלה י. את המתקשרים. התשובה: מצאנו אותו באינטרנט. גם י. וגם המתקשרים לא ידעו לומר בדיוק היכן באינטרנט מצאו את הטלפון שלה. מכיוון שהשיחות לא פסקו, שקלה י. לפנות למשטרה, ובינתיים המשיכה לחקור את המתקשרים. מהשיחות היא למדה שמספר הטלפון שלה פורסם בלוח המודעות באתר "זרג", המדריך השלם לבילוי מין בישראל. המספר פורסם במדור סטוצים/מפגשים/גברים ונשים. העובדה שהוא לא היה מלווה בכתובת דואר אלקטרוני, והעובדה שהוא הופיע במודעה בודדת של אישה בתוך אוקיינוס של מודעות של גברים, לא מנעו מכמה גולשים להתקשר לי. ולהטרידה.

מי רצה להטריד את י.? י. סבורה שמדובר בגבר שנדחה על ידה, שהוא לדבריה חובב אינטרנט. לי., שאינה מצויה כלל ברזי האינטרנט, לא היה נהיר ההבדל בין אתר, מדריך, קישור ומודעה – והאמת, שגם למטרידיה היבט טכני זה לא היה ברור כל כך. כך החלה י. במבצע בילוש פרטי, ובאחת מתחנותיו אף סברה שעבדכם הנאמן הוא-הוא האחראי לפרסום מספר הטלפון שלה באינטרנט. בתחנה אחרת, עבר החשד לפתחו של אחד מספקי האינטרנט בישראל. רק לבסוף איתרה את המודעה האמורה, וגרמה לסילוקה.

רבים האתרים, בארץ ובעולם, המאפשרים לנו, כמו למטרידה של י., לשתול מודעה אנונימית, או אפילו תוך התחזות למישהו אחר. אתר אחד שהסתבך באחרונה בתביעה משפטית רחבת היקף בהקשר זה, הוא לא אחר מאשר יאהו!. במדור הפיננסים של האתר הפופולרי הונהג זה מכבר פורום דיונים פתוח. חברה בשם "אייטקס" מפורטלנד, אורגון, הנסחרת בבורסת נסדא"ק, מאשימה משתמשים המסתתרים תחת השמות "קולוג'ופה", "אורנאנג'מוסקאט" ו"משקיע 727" במהלכי מסחר בלתי הוגנים, קשירת קשר, והוצאת דיבה. מעריכים כי כוונת המהלך המשפטי היא, בין השאר, לאלץ את יאהו! להסגיר את שמותיהם האמיתיים של המשתמשים שפירסמו מסרים כגון, "הנהלתה של אייטקס היא עיוורת, טיפשה ובלתי מתפקדת".

השאלה הראשונה הנשאלת לגבי פרסומים כאלה בארה"ב, היא אם הם אינם מוגנים על ידי חופש הדיבור? חופש הדיבור הוא עניינו של התיקון הראשון לחוקה, אחד התחומים הנלמדים בבתי הספר בארה"ב באותה אדיקות בה נלמדות עשרת הדברות בישראל. כשאמריקה און-ליין, אחד מספקי האינטרנט המובילים בארה"ב, חשף באחרונה בבית המשפט שמות של משתמשים שסרחו, מדובר היה בצעד נדיר. אבל בחברת אייטקס לא נרתעים מעימות עם הפרה הקדושה, וטוענים כי החוקה לא נועדה להגן על השמצות אנונימיות.

אבל גם תלונה למשטרה לא תפתור בעבורנו את התעלומות הבאות: ראשית, האם גולשי האינטרנט קורצו בדיוק מאותו חומר כמו המבקרים בבית השימוש בתחנה המרכזית? אני מהמר שכן. ושנית, האם נבון להטריד מישהו דווקא לפני הימים הנוראים? אני מהמר שלא.

"לך בגדול או הישאר בבית"

מנכ"ל אקסייט, ג'ורג' בל, מתכנן את הקרב על השער הגדול של הרשת

ג'ורג' בל, בן 41, הוא ניצול תקשורת ותיק. ככותב ומפיק של סרטי הרפתקאות תעודיים עקב בל בשנות ה־80 אחרי שבטים באמזונס וטיפס על הר האוורסט – ארבעה פרסי אמי ניצבים במשרדו במטה של אקסייט. כסגן נשיא בכיר ברשת העיתונים של ה"טיימס מירור" נזקפה לזכותו עלייה לתפוצה חודשית של 9 מיליון; אחר כך הקים את רשת הכבלים "חיים בטבע". ובשנתיים שהוא עובד באקסייט, ראה בל את מפרסם התכנים המקרטע הופך ל"שער כניסה" משגשג, עם 20 מיליון מבקרים בחודש. "Wired" שאל את האיש שנמצא בתנועה מתמדת, כיצד ייראה נוף האינטרנט אחרי שיסתיימו לחיצות הידיים.

WIRED

"שערי כניסה" (portals), כמו עמוד הפתיחה של אקסייט (http://www.excite.com), הם הלהיט החם של העונה. האם השערים יהיו ב-98' מה שהיתה טכנולוגיית הדחיפה (push) ב-97'?

בל: שערים אינם סוג של טכנולוגיה – שערים הם האינטרנט.

אז מהו בדיוק שער?

שערים, מרכזים, מנועי חיפוש – כולם מתמקדים באותה נקודה: נקודת התחלה יעילה שמאפשרת לעקוף את הבלבול באינטרנט ולהגיע למידע שאתה מחפש. בין האתרים השונים קיימת תחרות מי יהפוך לאותה נקודת התחלה, ואלה שישרדו יתוגמלו בעין יפה.

אז מי יהיה זה שירוויח?

בכל עסק שמאחד אינטראקציה בין צרכנים עם תוכן או מידע – מגזינים, רשתות טלוויזיה, אפילו מוצרים ארוזים – יש שניים או שלושה שחקנים מרכזיים. השאר הם עסקים קטנים ששורדים. לדוגמה, בטלוויזיה האמריקאית יש את שלוש הרשתות הגדולות ואת "פוקס"; בתחום מגזיני החדשות יש את "טיים" ו"ניוזוויק" ואת "יו אס ניוז אנד וורלד ריפורט". ההכרה בשערים של האינטרנט תיעשה על פי מותג, מה שהוא מייצג, והתבנית שהוא מספק לאנשים.

האם מותג הוא הכל?

חברות כגון נטסקייפ היו מותגים עוד לפני שמישהו ידע מה הן יודעות לעשות, אבל הן בנו את עצמן כחביביה של וול סטריט. אנחנו רוצים שהסמל של אקסייט בשוק יקושר עם תחושה של תגלית והנאה, אבל גם עם שימושיות. סיימנו את שיחת הקוקטייל על צמיחתו של האינטרנט. השאלה הגדולה כיום היא, מה בעצם אתה משיג?

האם אתרי־על יהיו בבעלות התקשורת המסורתית?

השאלה הגדולה ביותר לגבי דיסני/אינפוסיק ואן־בי־סי/סנאפ היא ההתאמה התרבותית. לדוגמה, אם ב-97' הבעלים של חלק גדול מאקסייט היתה חברת תקשורת גדולה, לא היינו זוכים לאותה הצלחה – הבעלים היו שמים לנו בלמים. כשמדובר בהחלטות, אנחנו אוספים את כל המידע הקיים ופשוט ממשיכים משם. אם סיכוייך להיות צודק קטנים מאוד, כי אין היסטוריה שתדריך אותך, אל תנסה להיות צודק – נסה להיות זריז וגמיש. צודק, או לא צודק, פשוט תמשיך לנוע קדימה – וצמח מהר. אנחנו חיים על פי האמרה "לך בגדול או הישאר בבית": תעשה את זה עכשיו, או שלא היית צריך להיכנס למשחק מלכתחילה.

אם ככה, התקשורת הוותיקה תצטרך פשוט לשלם כדי להיכנס למשחק?

במושגים של האינטרנט, כלי תקשורת גדולים כבר מתחילים לזהות את הכשלים בניסיון להיכנס למשחק עם השחקנים הישנים. הסתמכות על האנשים שבנו את האינטרנט בהצלחה, מאפס, ובאופן מסורתי לא צמחו בתקשורת הגדולה, מייצרת שותפים טובים יותר. אנחנו ניזונים ממזון אחר.

ביצד זה מיתרגם לבנייה של האינטרנט?

האירוניה הסופית של האינטרנט היא שהשלב הבא בצמיחתו יהיה תלוי בערכים של כלי התקשורת המסורתיים. המלחמות הגדולות בטלוויזיה הסתיימו לפני עשרות שנים, אבל זה לא מנע מהרשתות "לגנוב" צופים זו מזו על בסיס תוכן המשדרים. ואחרי שהגולשים התחלקו בין כל חברות הכבלים, הממירים, הפסים הרחבים, וכן הלאה, המרכיב המבדיל בין אקסייט ליאהו! לדוגמה, יהיה תוכן. ברגע שהרווחים יהיו מספיק גבוהים, מיק ג'אגר יופיע בחדרי הצ'אט של אקסייט בזמן מופע של הרולינג סטונס, ולא אצל אף אחד אחר.

אבל מהי אמת המידה לתוכן באינטרנט כיום?

ראשית, "תוכן" היא מלה כוללת שנעשה בה השימוש הכי מוטעה באינטרנט. כשאני מוריד נתוני מניות, האם זה תוכן? אם אני מוכר ספר על גולף בעבור amazon.com בערוץ הגולף שלי, האם זה תוכן? האינטרנט עושה עבודה טובה מאוד, או לפחות השערים עושים זאת, מבחינת עיבוד מידע, וזאת כדי ש-85% מהאוכלוסייה שרוצים חדשות, ספורט, נתוני מזג אוויר, מחירי מניות, הורוסקופים, לוחות משדרים של הטלוויזיה וסרטים מקומיים – יקבלו את זה בפורמטים שפועלים.

אבל הניתוח שמאחורי החדשות? במישור הזה לא עשינו עבודה טובה. האינטרנט הוא עדיין מקום של עודף מידע. ובכנות, באופן אישי אינני מעוניין כרגע בפרשנות באינטרנט – את הפרשנות שמעניינת אותי אני מקבל מעיכול של מאמרים מקריים שאני קורא במטוסים. אבל איחוד של תוכן ומידע גולמי הקשורים אחד לשני – יהיו בעלי ערך רב ברשת.

צמיחה מהירה וניסיון להסיק לבסוף רווחים – האם אלה הדאגות הקטנות או הגדולות שלך?

מרבית הדאגות שלי הן פנימיות. כשאתה שוכר אנשים בקצב של שלושה בשבוע, ומנסה לגרום

להם לאמץ את התרבות ולהשקיע במרץ בתפקיד שלהם – זה לוקח הרבה זמן. ובגלל שאנחנו ממהרים לעסקה הבאה, לא הצלחנו להיטיב להשתמש בטעויות שלנו כמנוף לשיפור העסק. החוכמה היא לקחת תודעה דחוסה של היסטוריה ולהקיא אותה. מצד שני, קח לדוגמה את העסקה שלנו עם נטסקייפ – זו עסקה שתימשך שנתיים. ולמרות שאנחנו נמצאים בה רק חודשיים, אנחנו כבר יכולים לערוך בדיקה שלאחר המוות למו"מ שהוביל אליה, ולהסיק את המסקנות המתבקשות.

נדמה שהשוק, שנמצא במצב של היפר־ונטילציה, לא הגביר את התיאבון שלך לשותפים חדשים. כיצד אתה מפריד בין תפישה לבין מציאות?

אני משתדל לשמש שופר של מעשיות. אני מזכיר לאנשים שאף על פי שה"וול סטריט ג'ורנל" עשוי לצטט אותם שלוש פעמים בשבוע והם רק בני 26, זה לא רעיון רע לשאול את עצמם, "האם אתה רוצה שהמוצר ייצא בצורה כזאת? האם הוא הטוב ביותר?". בקצב בו מתקדם השוק, אתה עלול לנשום בסופו של דבר את גזי הפליטה שלך לעתים קרובות מדי.

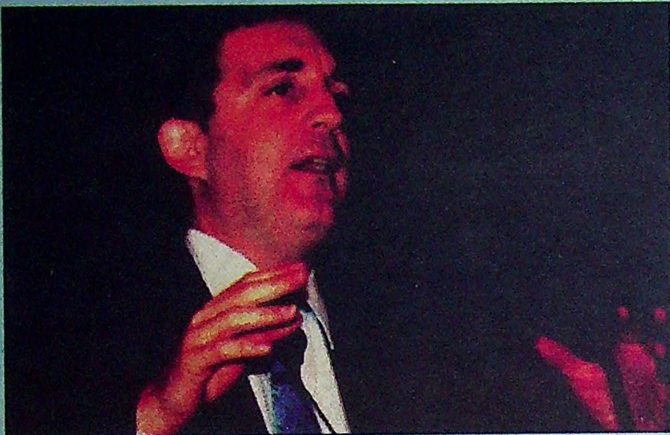
המעבר מחיי הטבע לעיר הביטים היה קשה?

סגנון העבודה בטלוויזיה היה של סיירת מובחרת – עשרה בחורים שהגיעו ליערות הגשם של איטורי באפריקה עם תקציב הסרטה לתשעה ימים, כשכל יום עולה 57 אלף דולר. השעון מתקתק, הכל מתרכז בדחיפות. החוויה התבררה כאימון מצוין שעזר לי להבין את תהליך קבלת החלטות בסגנון של חברות עסקיות.

שווי השוק של אקסייט הוא כ-1.5 מיליארד דולר. האם החברה באמת שווה סכום זה?

האמת היא שאני לא חושב על זה הרבה. אני מנסה לבוא לעבודה בכל יום, להדליק את האור ולעשות כל מה שאני יכול הכי טוב, ואחר כך לכבות את האור. ולבוא בחזרה ביום שלמחרת. אם שווי השוק שלנו צריך להיות מיליארד אחד או שניים, או אפילו 8 מיליארד דולר, אינו חשוב. זה לא המדד שלי, זה המדד של וול סטריט.

גם זו דרך לגאולה

והשבוע: **מיטצ'ל קאפור**, אבי הגיליון האלקטרוני לוטוס 3–2–1, שכבש את עולם העסקים והתפנה למדיטציה טראנסצנדנטלית

מיטצ'ל קאפור המציא ועיצב את תוכנת הגיליון האלקטרוני לוטוס 1-2-3, שהיתה אחד הגורמים העיקריים שהחדירו בשנות ה-80 את המחשב האישי לשימושים עסקיים. לא לחינם נקרא מוצר התוכנה ה[illegible]ם "לוטוס" – הפרח הקדוש להינדים – שחדר למערב כסמל בתקופה בה התפשטה השפעת המזרח. ולא לחינם מכונה קאפור בפי רבים "תומאס ג'פרסון" של האינטרנט. וזאת משום זיקתו לחופש הפרט והטפותיו הבלתי פוסקות לדה־צנטרליזם ואינדיווידואליזם.

קאפור נולד בברוקלין, ניו יורק, ב-1950 וסיים תיכון ב-67'. ב-71' הוא סיים לימודי פסיכולוגיה, בלשנות ומדעי המחשב באוניברסיטת ייל, ובמקביל עבד כדיסק־ג'וקי בתחנת רדיו שהתמחתה במוסיקת רוק. בשנים שלאחר מכן למד קאפור לתואר שני בביקון קולג' בבוסטון, ובמקביל לקח קורסים בבית הספר לניהול של MIT, ושיעורי מדיטציה טראנסצנדנטלית בקיימברידג'. לעיסוק במדיטציה הוא הגיע, לדבריו, בעקבות שימוש מאסיווי בסמים וכמה "טריפים רעים", שגרמו לו לחפש מוצא אחר לנפשו התרה אחרי גאולה רוחנית.

ב-78' רכש קאפור את המחשב הראשון שלו, Apple II, והתחיל לעבוד כיועץ תוכנה עצמאי. הוא פיתח את התוכנית הגראפית הסטטיסטית למחשבי אפל, שנקראה אז "Tiny Troll", ושתי תוכנות נלוות לתוכנת הדף האלקטרוני הראשונה – VisiCalc – VisiPlot ו– VisiTrend. ב-82' ייסד יחד עם חברו ג'ונתן זקס את חברת Lotus Development Corp. מוצר הדגל שלהם, Lotus 1-2-3, היה אחד המוצרים הנפוצים ביותר למחשבי PC, והחברה הגיעה ב-84' להכנסות של 150 מיליון דולר, והעסיקה ב-85' כאלף עובדים.

בסוף שנות ה-80 עזב קאפור את החברה, הצטרף כחוקר לצוות המדע הקוגניטיווי ב-MIT וניהל את חברת ON Technology, שפיתחה תוכנות לקבוצות עבודה במחשבים אישיים. בתחילת שנות ה-90 הקים קאפור יחד עם ג'ון פרי בארלו את ה"Electronic Frontier Foundation, וכיהן כנשיאה במשך ארבע שנים. עמותה זו עסקה בעניינים, כגון אתיקה ברשת, צנעת הפרט, חופש הביטוי וחופש הגישה למידע.

בעשר השנים האחרונות יושב קאפור בוועדות שונות העוסקות במחשוב, באתיקה ובחוק של הסייברספייס, וכן משמש כיועץ לחברות סטארט־אפ רבות (וגם משקיע בהן את מיטב כספו). מחקריו ומאמריו בתחום השפעת המחשבים והתקשורת על החברה והתרבות מתפרסמים בעיתונים מובילים בעולם כולו, החל ב"ניו יורק טיימס" וכלה ב-"The Buddhist Review".

קאפור בקיא מאוד בכתבים בודהיסטים ומאמין בקשר ההדוק בין חופש הפרט והכלל, והיכולת של הרשת להשפיע על דמוקרטיה אמיתית והתפתחות רוחנית של המחוברים אליה. לדבריו, בכוחה של הטכנולוגיה המתקדמת להוביל את האנושות לרמת מודעות גבוהה יותר ולחיבור רוחני בין אדם לזולתו.

לספקנים באשר לעתידה האופטימי של הרשת הוא מזכיר, שעד כה מצא האדם את דרכו לשימוש נבון בטכנולוגיה. ובניגוד לאלה שחושבים שהממשלות הן אויב החופש הזה, הוא מגדיר עצמו כ"טכנו־ריאליסט", המאמין שהממשלות דווקא צריכות להשתתף בתהליך המהפכני המשחרר אל עבר החופש.

השנה הקים קאפור את The Mitchell Kapor Foundation, קרן שתממן מחקרים בענייני תרבות המחשוב והרשת.

- האתר של חברת לוטוס: http://www.lotus.com
- האתר של מיטצ'ל קאפור: http://www.kei.com/homepages/mkapor
- הקרן למחקר תרבות האינטרנט: http://www.kapor.org/ccp
- פרויקט מיפוי גיאוגרפי על פי DNS, אחד המחקרים הראשונים של הקרן הנ"ל: http://www.kei.com/homepages/ckd/dns-loc

נאורה שם־שאול

קצב הגידול הגבוה ביותר בעמק הסיליקון

אקסייט נחשב ל"שער הכניסה" הפופולרי, לפני יאהו

ברשימה שתכליתה לאפשר למשתמשי אינטרנט להכיר אישית את האנשים שמאחורי אינדקס האינטרנט Excite, בוחרים אנשי הצוות להציג את עצמם כך: ישנה מגישת טלוויזיה אחת, מומחה לאמנות לחימה ברזילאית, שלושה מוסיקאים מפורסמים למחצה, אחד עם פה ענק שמסוגל לבלוע שני חטיפי שוקולד במכה, דובר השפה ההינדית אחד ועוד אחד הדובר ארבע שפות שונות, שחקן ראגבי לשעבר, טייס הליקופטר, תסריטאי שכתב 11 תסריטים, משורר, אדם שבבעלותו אלף בקבוקי יין, וגם עובד שהוא אחד מ-57 בני דודים. כל זה אמור לתת לקורא מושג עד כמה יוצאת דופן היא תרבות החברה.

ששת המייסדים, כולם מנהלים מכובדים כיום, עשו את צעדיהם הראשונים בבניית אקסייט בקופרטינו, קליפורניה. כולם למדו באוניברסיטת סטנפורד, ובפגישה מקרית במסעדה בשלהי פברואר 93' הם הגו וכתבו את "ארכיטקסט", התוכנה שסביבה נוצר מאוחר יותר אקסייט. בסוף 95' עלה לרשת אקסייט בצורתו הראשונית, ופחות משנה אחר כך העסיקה החברה 65 עובדים, כשהמנכ"ל היה ג'ורג' בל.

אקסייט נולד כאינדקס ומנוע חיפוש. הוא כולל היום יותר מ-50 מיליון עמודי אינטרנט, ורשימה של יותר מ-140 אלף אתרים שעברו בחינה וקיטלוג. שאילתה המוגשת לאקסייט מאפשרת להעלות תוצאות בתחומים ועניינים הקרובים למה שמבוקש, ולא רק עמודים המכילים את מלות המפתח. את הטכנולוגיה הזו מעמידים באקסייט לרשות מנהלי אתרים, היכולים להוריד את היישום מהרשת, ולשלבו באתרים שהם בונים.

עם השנים צמח אקסייט וגדל, והיתוספו לו מגוון שירותים שהפכו אותו, כיום, לאחד משערי הכניסה הפופולריים לרשת: לוח אירועים חיים, שירות חדשות הניתן להתאמה אישית, חדרי צ'ט, ערוצים פעילים, עדכוני מזג אוויר ותנועה, סיורים מודרכים באינטרנט על פי עניינים, לוח מודעות אלקטרוני, ועוד. באחרונה החלו באקסייט להפעיל שירות איתור חברים, הפועל בינתיים בממדים צנועים יותר מאלה של ICQ. תחת הגג הרחב של אקסייט ניתן למצוא שירותי חיפוש נוספים באינטרנט (כגון Webcrawler, Magellan והמדריך המכיל בעיקר חומר מרוכז ומוכן מראש של צוות עורכים המבקר ומסקר עניינים שונים), וסיטי נט, האינדקס הראשון למידע על טיולים וחופשות.

שנת הצמיחה הגדולה של אקסייט היתה 97', ובסיומה הועסקו בחברה כאלף עובדים וההכנסות צמחו מ-140 אלף דולר ל-14 מיליון דולר. בקיץ של אותה שנה נכנס אקסייט לשותפות עם חברת Intuit, שהשקיעה בו יותר מ-140 מיליון דולר, וחוזה פרסום רב־שנתי בשווי מיליונים רבים נחתם עם חנות הספרים המקוונת amazon.com.

ב-98' נכנס אקסייט לשותפיות נוספות עם חברות המספקות מידע לערוציו השונים בתחום הנדל"ן והכלכלה, פתח אתר משחקים מקוון, מדור חיפושי עבודה, והחל לאפשר למנויים לבנות קהילה וירטואלית.

שיתוף פעולה עם נטסקייפ הוליד את נטסנטר – אתר כניסה המציע מגוון שירותים ומדריכים, ושיתוף פעולה דומה עם ערוץ טלוויזיה אמריקאי לילדים הוליד את ערוץ המשפחה של וובקרולר.

חברת AT&T מציעה ביחד עם אקסייט שירותי אינטרנט בארה"ב, את הדרך לאירופה סוללים הסכמי עבודה משותפים עם טלקום איטליה, ועבודה בצד סינאנט פותחת את שעריה של אקסייט לסין. ביחד עם אמריקה און־ליין, מספקת אקסייט שירותי אינדקס וחיפוש גם למנויים ביפאן ובקנדה.

בשנה האחרונה הוכתרה החברה כבעלת קצב הגידול המהיר ביותר בעמק הסיליקון, ובסקר של אינטליקווסט בעבור "יו.אס.איי.טודיי", מוכתר אקסייט כאתר המקושר הטוב ברשת, לפני יאהו.

אניטה מיכאלי

קפטן, הצילו!

שלום לקפטן. בניסיון נואש להימלט מארוחות החג, אני מעוניין לרדת לצלול בסיני. באילו אתרים בנושא כדאי להיעזר?

תודה, ערן

הקפטן משיב: יש כמה אתרים בכלל לא רעים שעוסקים בצלילה בים האדום, וכוללים מפות של אתרי צלילה נבחרים, טיפים לצוללים, מספרי טלפון של מועדוני צלילה ועוד:

http://www.diversguide.com

http://www.sinaidivers.com

http://www.redseasports.co.il

http://www.cameldive.com

בעניין הפקקים במעבר טאבה – הקפטן לא יכול לעזור.

קפטן שלום. יש לי חלונות 95 בגרסה אנגלית. האם ניתן להתקין תמיכה בערבית ובעברית, ללא התקנת הגרסה העברית או הערבית המלאה של מערכת ההפעלה?

תודה, וואסים

הקפטן משיב: התשובה אינה פשוטה. אם תרצה להשתמש בחבילת Office בערבית או בעברית, תיאלץ להתקין את גרסת החלונות המתאימה. לעומת זאת, אם אתה רוצה להשתמש במעבד תמלילים בלבד, תוכל להשתמש בתוכנת דגש התומכת בעברית ובערבית (וכן בעוד מספר רב של שפות), ללא תלות במערכת ההפעלה.

לשם גלישה ברשת תוכל להשתמש בגופנים בעברית, כגון http://www.globes.co.il/Hebrew/hebnew.html, או בערבית:

.http://members.tripod.com/~RHANSARI/quran.htm

שלום רב. קראתי במדור בגיליון "קפטן אינטרנט" שיצא ב־14 ביולי על אפשרות להוריד תוכנה שמארגנת עצי משפחה מהאתר שכתובתו:

.ftp://ftp.cdrom.com/pub/simtelnet/win95/genealgy/cftw227x.zip

ניסיתי להוריד את התוכנה כמה פעמים, ובכל פעם היא נעצרה ב-2.5 מגהבייט, במקום לסיים ב-2.7 מגהבייט. מה לעשות?

בברכה, שמואל

הקפטן משיב: לא נעים, אך אם יש ברשותך את גוזילה (ftp://gizmo.net/pub/web561a1/gozilla.exe) זה לא נורא. תוכל להוריד את המשך התוכנה גם לאחר ניתוק. אני מקווה שתצליח להוריד את גוזילה מבלי שהחיבור יתנתק במהלך ההורדה.

קראתי בקפטן אינטרנט על תקני הבטיחות SSL ו-SET. האם יש באינטרנט אתר בו אוכל להעמיק את הידע על תקנים אלו?

תודה, אור

הקפטן משיב: תקן SSL (secure socket layer) פותח על ידי נטסקייפ, ובאתר החברה מוקדש לו מקום נכבד: http://home.netscape.com/eng/ssl3/index.html. מידע אודות SET (Secure Electronic Transaction) ניתן למצוא בכתובת http://www.globeset.com/aboutset.shtml.

קפטן שלום. האם יש אפשרות לדפדף דרך הרשת בעיתונות מהעולם?

חיליק

הקפטן משיב: אתה ביקשת:

- "ניו יורק טיימס": http://www.nytimes.com/ (חלקים מהעיתון פתוחים למנויים בלבד).
- "וואשינגטון פוסט": http://www.washingtonpost.com/
- "שיקאגו טריביון": http://chicagotribune.com
- "בוסטון גלוב": http://www.boston.com/globe
- "יו.אס.איי.טודיי": http://www.usatoday.com/
- "וול סטריט ג'ורנל": http://www.wsj.com/
- "פיננשל טיימס": http://www.ft.com/
- "אינדיפנדנט": http://www.independent.co.uk/
- "גארדיאן": http://www.guardian.co.uk/
- ה"טיימס" הלונדוני: http://www.the-times.co.uk/
- "מירור": http://www.mirror.co.uk/
- "הראלד טריביון": http://www.iht.com
- "לה־נאסיון" (ארגנטינה): http://www.lanacion.com.ar/
- "Folha de Sao Paulo" (ברזיל): http://www.uol.com.br/fsp/
- "The Mail & Gaurdian" (דרום אפריקה): http://www.mg.co.za/mg/
- "Times of India" (הודו) http://www.timesofindia.com/
- "El Mundo" (ספרד): http://www.el-mundo.es/index.html
- "Le Monde" (צרפת): http://www.lemonde.fr

קפטן הצילו! מדוע אני לא מצליח לצפות באתרים המשדרים שידורי וידיאו ישירים 24 שעות ביממה?

הקפטן משיב: רוב האתרים הללו מתבססים על טכניקת ריענון מסך (refresh), שאינה נתמכת על ידי דפדפנים ישנים. אם אתה רואה שהתמונה אינה מתחלפת – הגיע הזמן להחליף את הדפדפן לדגם חדש יותר. אתרים אחרים משתמשים בפלאג־אינים, כגון Mpeg ו־Real-Video. לכל אלה ניתן להוריד את נגן המדיה החדש של מיקרוסופט, בכתובת

http://msvaus.www.conxion.com/msdownload/m[illegible]yer/5.2/rtw/x86/en/mpfull.exe

קניתי כרטיס Sound Blaster חדש והתקנתי אותו במחשב. הכל עובד כשורה חוץ מה-CD שלא מצליח לנגן בסטריאו. מה עושים?

רון

הקפטן משיב: ראשית עליך לבדוק שהכבל המחבר בין כרטיס הקול לכונן ה-CD שלך מחובר כשורה. קיימים שני תקנים נפוצים של שלושה וארבעה פינים. אם אין ברשותך את הכבל המתאים, מומלץ לפנות לחנות המחשבים הקרובה ולקנות אותו תמורת כמה שקלים.

לקפטן שלום. לפני כחודש בערך התפרסמה בעיתונכם כתבה על מערכת ההפעלה Linux, שהרשימה אותי עמוקות. הבעיה היא, כמובן, שרוב התוכנות השימושיות והנפוצות אינן מתאימות ל-Linux. האם יש סימולטור שעליו אפשר להריץ Windows מתוך ה-Linux, לפי אותו עיקרון של ה־VirtualPC בשביל מחשבי מקינטוש?

רוב תודות, איתמר

הקפטן משיב: הטכניקה המומלצת לשילוב Linux (שהיא מערכת הפעלה מבוססת יוניקס למחשבי ALPHA, PC, ו-SUN) ו-Dos/Windows היא הפרדת שתי מערכות ההפעלה על ידי פיצול הדיסק לכמה מחיצות (Partitions) ובחירה ביניהן בזמן הפעלת המחשב (בעזרת תוכנות הטענה, כגון LILO). הפעלת אמולציה מתוך Linux, כדוגמת wine (http://www.winehq.com), מספקת ביצועים פחותים בהשוואה למערכת חלונות רגילה (שגם היא אינה מרשימה בביצועיה) וכרוכה בכמה בעיות תאימות. לכן מומלץ להפריד בין השתיים. דרך אגב, Wine הוא פרויקט מעניין בפני עצמו, ומומלץ להציץ באתר, על אף כיעורו המחריד.

קפטן יקר, איני מצליח לראות עברית בטפסים. אנא עזור!

קובי

הקפטן משיב: הבעיה המאפיינת בדרך כלל את נטסקייפ 4, ניתנת לפתרון על ידי מעבר ל-Edit/Preferences/Fonts/ ובחירה ב-Specified Fonts- Use Document – יש שניים כאלה, ולא חשוב באיזה מהם תבחר.

קפטן הצילו! כיצד אני יכול להריץ קבצי PERL עם סיומת pl. מתוך נטסקייפ? האם אני חייב להשתמש בלינוקס?

הקפטן משיב: אינך חייב להשתמש דווקא בלינוקס, אבל אתה חייב להשתמש בשרת אינטרנט. שרת יכול להיות ב־NT, בלינוקס, וגם בחלונות 95 שלך. שרת חביב במיוחד, הכולל מפענח PERL, ניתן להוריד ב-http://www.sambar.com, והוא מומלץ לכל מי שעוסק בבניית אתרים ואין ברשותו שרת זמין.

קפטן יקר, אני מנוי על "הארץ" אך איני יכול להיכנס לאתר שלך. למה?

מודאג, מיכאל

הקפטן משיב: בכדי לצפות באתר "הארץ" יש לעשות מנוי לרשת IOL. למנויי "הארץ" מוצע המנוי במחיר מיוחד. לפרטים נוספים גלוש ל־http://www.iol.co.il.

קפטן יקר, אני מתחבר לאינטרנט עם מודם פנימי 33,600, ויש לי בבית עוד מודם חיצוני ישן בקצב של 2,400. האם אני יכול לשלב בין השניים בזמן הגלישה באינטרנט?

הקפטן משיב: בשביל מודם 2,400 הקפטן ממליץ בחום לא להשקיע ולו שנייה אחת מיותרת. התוספת למהירות הגלישה זניחה ביותר לעומת ההשקעה הנדרשת של זמן וכסף. לעומת זאת, אם משתמשים בשני מודמים במהירות 33,600 – יש בהחלט מקום למחשבה. שימוש בשני מודמים מתאפשר על ידי התקנת תוכנה מיוחדת, ושימוש בשני קווי טלפון, ולעתים קרובות גם בשני חשבונות אינטרנט. את התוכנה תוכל לקרוא בכתובת http://www.midcore.com/team.htm, וגם בכתובת: .ftp://ftp.midcore.com/pub/download/MPTEAM.EXE

טיפ השבוע

הידעתם? ניתן להשתמש בדפדפן בתור מחשבון על ידי שימוש בפקודה javascript:eval בתוך שורת הכתובת. לדוגמה: הקלדת javascript:eval(5*5) ולחיצה על enter יניבו את התוצאה 25.

קרה לך פעם ששלחת את המחשב שלך לתיקון והרגשת כאילו שלחת אותו למאסר?

רק במפעיל זה לא יקרה!

מפעיל בעמ טכנולוגיות (3000)

לחברת מפעיל, הנציגה הרשמית היחידה בישראל של מחשבי TOSHIBA ניידים טכנאי TOSHIBA מקצועיים שיתקנו לך את המחשב תוך 48 שעות בלבד.

TOSHIBA קונים רק במפעיל. חברת TOSHIBA היא החברה היפנית המובילה בעולם בתחום המחשבים הניידים. כאשר אתה קונה מחשב נייד TOSHIBA אתה קונה את המחשב הנייד מס' 1 בעולם-בזכות הביצועים המשופרים, נוחות ההפעלה, האמינות המושלמת ורמת התחכום הגבוהה. מוניטין זה הוא הסיבה שבגללה בחרה TOSHIBA בחברת מפעיל כנציג הרשמי היחיד בישראל בשיווק המחשבים הניידים.

*התמונה להמחשה בלבד

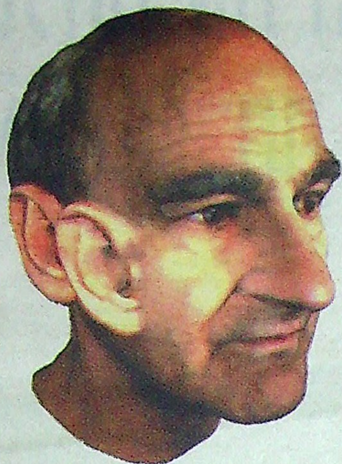
רק חברת מפעיל, עם ניסיון של כ-60 שנה, עם המקצועיות, האמינות והנאמנות ללקוחותיה, מציעה לך שירות תיקונים מהיר ומקצועי על ידי טכנאי של מפעיל שהוכשרו ב TOSHIBA יפן! נתקלת בבעיה? טכנאי של מפעיל יפתור לך אותה תוך 48 שעות בלבד!

כי כשאתה קונה מחשב נייד TOSHIBA במפעיל - יש לך באמת על מי לסמוך.

מפעיל בעמ טכנולוגיות (3000)
TOSHIBA

משרד ראשי: תל-אביב: אחוזת בית 4, טל. 03-5110110, פקס: 03-5103089 באר-שבע: הפלמ"ח 2 (פ. האשל), 07-6270527 ירושלים: בית אדם, רח' יעקב אליאב 5 גבעת שאול, 02-6541999 חיפה: טירת הכרמל, התנופה 3 טל. 04-8577599 אילת: בית עברונה, חנות 3 טל. 07-6376904 • המחירים לא כוללים מע"מ • התשלום בשקלים לפי השער היציג של הדולר ביום התשלום

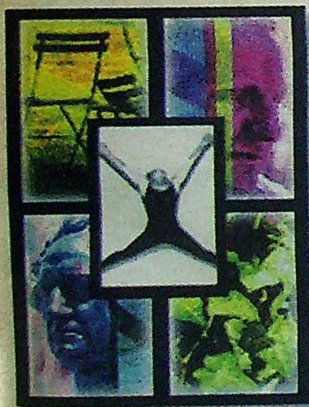

הקהל הוא האמן

האמנות האלקטרונית העכשווית מתקיימת בתוך האינטרנט, והמשאב המרכזי שלה הוא הגולשים. בכינוס בינלאומי המוקדש לה, מוצגים בין השאר מוסיקת מחשבים, הסייבר־אופרה הראשונה וציור בהיפרטקסט (ויש גם טיפ קטן לחברת בואינג)

דפנה לוויינוביץ

"הרשת מספקת מקום תצוגה אלטרנטיווי לכל אמן שלא הצליח או לא היה מעוניין להציג בגלריות ממוסדות ובמוזיאונים, והיא גם מקום אליו יכלו להגיע מספר רב מאוד אנשים בבת אחת, וסביבה שהיא הרבה יותר דמוקרטית מזו של גלריות ממוסדות. הקהל הוא חלק מרכזי באמנות הקשורה באינטרנט. אנשים מגיעים אל האמנות הזו כשהם בעבודה, בסביבה שתובעת מהם תשומת לב לדברים אחרים. לפי הסטטיסטיקה באתר שלי, רוב המבקרים שראו את יצירותי עובדים בחברת המטוסים בואינג".

הדובר הוא גארנט הרץ, אמן קנדי, המנהל מעבדה אמנותית ניסיונית בשם קונצפט לאב", ואחד המציגים בכינוס הבינלאומי לאמנות אלקטרונית המתקיים כעת במקביל בליוורפול ובמנצ'סטר, ומוקדש כולו ל"מהפכה". רובים – אין, וגם גיבורים חבושי בנדאנה ואפילו רעיונות פוליטיים – ספק אם אפשר למצוא שם. רק אמנות, שטבעה המהפכני נעוץ בעיסוקה בעולם המרושת ובאפשרויות הרבות שהוא פתח לפני אמנים לקרוא תגר על מוסכמות ומוסדות מוכרים. ברבות מהעבודות המוצגות בכינוס, כמו גם במספרם הרב של אתרים באינטרנט, מתברר שהרשת עצמה היא לא רק המדיום, הנושא והכלי – היא גם השאלה, התשובה והרעיון.

עבודותיו של הרץ הן דוגמה טובה. הפרויקט הפופולרי מכל יצירותיו היה הסימולטור, מעין תיאור בטקסט ובתמונות של יום בחייו של עובד במקדונלדס. המבקרים באתר נדרשו לקבוע את סדר יומו של העובד באמצעות שורה של הכרעות פרטניות: אם להתעורר למשמע השעון המעורר או לנמנם עוד כמה דקות, אם לאכול דגנים או ביצה בארוחת הבוקר וכדומה. הרץ אומר שהקהל לא רק אהב להשתתף, היו גם שראו בעבודה הצהרה אקזיסטנציאליסטית.

כל עבודות האמנות שנולדו במעבדה של הרץ עוסקות במהות היחסים בין אנשים הנפגשים מבלי לדעת שנפגשו באינטרנט, וכולן מורכבות מדגימות שלקח הרץ מאתרים ומתגובות של המבקרים בהם. בימים אלה עוסק הרץ בפרויקט שהוא מכנה "Coredump", ושתכליתו "תרגום של אנרגיה דיגיטלית לאנרגיה פיסית". הרץ מנסה לתרגם את ההשתתפות של הקהל ביצירותיו לפעולות גשמיות בעולם שמחוץ לאינטרנט, וזאת על ידי בנייתה של מכונה רבת מפעילים שתופעל דרך האינטרנט על ידי מספר גדול של גולשים בו־זמנית.

http://conceptlab.com

יצירה בציבור

שיתוף הפעולה בין האמן לקהל הוא מאפיין בסיסי של אמנות האינטרנט החדשה, והוא נבחן ומנוצל על ידי מרבית האמנים העוסקים בה. "Webbed Feats" הוא שמה של קבוצת אמנים שהחלה לפעול יחד לפני כשנה במטרה ליצור אמנות המבוססת כולה על אתרי אינטרנט ועל השתתפותם הפעילה של גולשים–משתמשים. חלקו של הקהל ביצירה מתבטא בתרומה של קטעי שירה, פרוזה, דעות, דימויים, תמונות, צלילים ועוד. הכוריאוגרף סטיוון קופלוביץ ו־50 אנשי צוותו הופכים את התרומות האלה למופעים חיים, במקומות שונים ארה"ב, במטרה להביא את הרשת לעולם האמיתי. הצופים מוזמנים להגיב באורח מקוון בזמן המופע, הנמשך לא פחות משש וחצי שעות רצופות.

http://www.webbedfeats.org

קבוצת התיאטרון האמריקאית גרטרוד שטיין מקיימת באתר שלה פרויקט הקרוי "מעבדת המופעים הגלובאלית", המיועד לעודד גולשים הנפגשים באתר לחילופי תרבויות – לשלוח ולקבל טקסטים, קולות ותמונות ממוסדות תיאטרון, אמנות, מחקר, אוניברסיטאות, חדרי חזרות ועוד. הפרויקט פתוח לעיון הציבור בזמן אמת רק בשעות

העבודה של האמנים.

http://www.gertstein.org/gpl.html

על גונדולה בחדר צ'ט

המחבר הרשמי של Honoria in Ciberspazio, הסייבר־אופרה הראשונה שהולחנה בהשראת ובאמצעות האינטרנט, הוא שון הרגרייב. בפועל, האופרה הורכבה מקטעים שיצרו 60 גולשים, והיא מספרת את סיפור גלישתם במרחבי החלל הממוחשב. בקשה צנועה שפורסמה בלוח מודעות דיגיטלי באינטרנט, הביאה מאות מבקרים לשלוח רעיונות לדמויות, סיפורים ושירים המרכיבים את הסייבר־אופרה, שכולה מתרחשת בחדרי צ'ט, בחילופי דואר אלקטרוני, וקבוצות דיון שאליהם מגיעים הגיבורים, שאחרת ספק אם היו נפגשים אי־פעם.

הונוריה, הדמות הראשית, היא אם אמריקאית החולמת לרכוש גונדולה ולחיות על המים בוונציה, והיא נכנסת לאינטרנט כדי לחפש שם את גבר חלומותיה שיחלוק אתה את הפנטסיה. היא פוגשת שם את סייבורג – חצי אדם חצי מכונה המתאהב בה – סופר ועתידן, וגם כמה פילוסופים. יחסיהם מתנהלים בחדווה ואושר עד ליום הגורלי בו הם מחליטים להיפגש במציאות, ונאלצים לחשוף את הפער בין דמויותיהם הגשמיות לאלה שייצגו אותם באינטרנט. הסייבר־אופרה בוצעה והוקלטה באוניברסיטה של אוסטין, טקסאס, שם עדיין מחפשים את מאות אלפי הדולרים הנחוצים להפקת האופרה בתיאטרון ממוסד.

http://www.cyberopera.org

אנדי וילסון, מוסיקאי ניסיוני ותוכניתן בשעות הפנאי, מתייחס למחשב האישי ולאינטרנט כמקור ההשראה של יצירותיו המוסיקליות. התוכנה שכתב היא זו הכותבת למעשה את היצירות המוסיקליות שלו, באמצעות דגימה של קטעי מוסיקה שונים שהיא מוצאת על המחשב האישי או בעת גלישה אקראית באינטרנט. התוצאה בדרך כלל קשה להאזנה, ומורכבת משפע קולות מכאניים, קירקושים וחרחורים, אבל, לפי וילסון, היא הקול המשקף את חייהם של המחשב והאינטרנט.

"אני מנסה לקחת את רעיון המוסיקה שיוצרת את עצמה אל עידן המחשבים", אומר וילסון. "מוסיקה שמקורותיה הם התרחשויות באינטרנט, המעורבלות באופן אקראי, היא הקול הנכון לבטא את מה שקורה לתרבות האנושית בתחילת האלף החדש".

http://www.andyw.com/raider

דגימה אקראית וניסיון ליצור תמונה של ההתרחשויות בסייברספייס עומדות גם במרכז יצירתו של אמן המיצגים האוסטרלי סטלארק. סטלארק בוחן ביצירות שונות את משמעותם של מחשבים ויחסם לגוף האנושי כבר יותר מ-20 שנה, ומזה שנתיים הוא תר את העולם עם יצירתו "סייבר וודו", מעין מיצג־מחול במהלכו הוא מחבר מחולל חשמלי למדגם אקראי של אתרי אינטרנט, ומתרגם באמצעות תוכנה את הכניסות והיציאות של גולשים מאתרים אלה לפולסים חשמליים. הפולסים הללו מועברים באמצעות אלקטרודות לגופו של סטלארק, ומניעים את ידיו ורגליו בצורה בלתי רצונית. הקהל, במקרה זה הגולשים באשר הם, שולט לחלוטין בכוריאוגרפיה, והאמן מבטא בגופו שלו את הזרמים האנושיים באינטרנט.

http://www.merlin.com.au/stelarc

מקום הוא מושג נזיל

Hotel היא יצירה משותפת שהציבו אמנים אמריקאים וגרמנים באינטרנט, ויש לה מה שהם מגדירים "ממשק משתמש נוזלי ודינמי". התפאורה הכללית באתר מזכירה תחנת רכבת אירופית, ומבקרי האתר מתבקשים להקליק על מלות מפתח שונות, המובילות אותם לארבעה מסלולים שכל אחד מהם חושף יצירה מסוג אחר, המתקשרת לפרטים אוטוביוגרפיים של אמן אחר מהסטודיו שיצר את האתר בהמבורג. הרעיון הוא ליצור אמנות שאינה קשורה למקום או לנקודת מבט פיסית, וכדי להראות כי "אנשים אמיתיים הם העוברים ונודדים בתוך ההיפרטקסט, הם הלוחצים על קישורים, קופצים מעמוד אינטרנט אחד לשני והם המחברים את האלמנטים המרכיבים את הרשת. היוצרים והמשתמשים יוצרים ביחד את הנוף ההיי־טקי בתוכו מתרחשת היצירה".

יצירה נוספת שעניינה חקר נוף האינטרנט והאופן בו השתנה במשך השנים קרויה "יעד". היצירה, פרי תכנונה של האמנית איימי פרנצ'סקיני, עושה שימוש בתוכנת רובוט מהסוג המשמש מנועי חיפוש. כאן הרובוט ממפה בעבור כל צופה/משתתף ביצירה נתיב הרפתקאות בתוך האינטרנט, מוביל אותו חסר שליטה וכנוע, ומלווה יצורים דמיוניים, כגון שרון וסוס פלאים, דרך אתרים ומקומות בלתי צפויים, ולבסוף מאפשר לו לבחור נתיב שנקבע על ידי תחומי העניין הפרטיים שלו. כל מסע כזה מתחיל במלת מפתח שהמשתמש מכניס, כשהרובוט מקפיד לשרטט בעבור כל תייר אינטרנט את הנתיב בו הוא פוסע בשפת HTML. המסע מסתיים רק כשמגיעים לעמוד שאין בו קישורים, מה שלוקח שעות רבות ולפעמים גם ימים. בשתי היצירות ניתן לצפות בגלריה של הוטויירד:

http://www.hotwired.com/rgb/location/index_main.html

שאלת יחסי הידידות הנרקמים בין מחשבים לבין המשתמשים בהם מעסיקה את יוצרי "בלתי ידידותי למשתמש": ממשק המשתמש גס הרוח. זהו מעין משחק מחשב הבוחן מושגים כמו טכנופוביה, טכנופיליה, אינטראקטיוויות ושימוש בטכנולוגיות חדשות. נקודת המוצא שהטרידה את יוצרי המשחק היתה העובדה שכל משתמש במחשב ובאינטרנט מוצא את עצמו מוסר כל מיני פרטים אודות עצמו לכל מיני גורמים, כמעט ללא בקרה, וכתוצאה מכך יוצר לעצמו זהות דיגיטלית מקבילה לזו שיש לו בעולם הגשמי. האינטרנט מאפשר למשתמשים לאמץ מספר רב של זהויות בדויות, והמשחק נועד להעלות כמה רעיונות מפחידים בנוגע לעתידם של מי שאכן מנצלים את האופציה. האמנם כולנו משתמשי טכנולוגיה מותנים? האמנם העולם כולו רוחש קונספירציות? איזה כוח יש ולמי בעולם הדיגיטלי? ואילו זכויות מגיעות לרובוטים? התשובות כולן מצויות אצל ג'וזפין סטארס, אמנית מולטימדיה שיצרה את המשחק ועובדת בימים אלה בברלין.

http://online.anu.edu.au/ITA/starrs/uu.html

העתיד הוא HTP

ציור באמצעות היפרטקסט דומה, על פי פרהאז פראיאני, לאינטרנט עצמו: יצירה מקוטעת המורכבת ממספר רב מאוד של חלקים שלא תמיד קשורים אלה לאלה, האוגרים רסיסי מידע במקומות רבים מאוד ובצורות איחסון שונות. הציור באמצעות היפרטקסט, או בשמו הדיגיטלי המקוצר "HTP", מנסה לבטא את חוויית חיפוש המידע המוכרת לכל גולש באינטרנט, ועושה זאת באמצעות חיבור בין דימויים ויזואליים בלבד. מדובר בציור שלם שפורק ל-16 חלקים, והצופים בו מתבקשים לתור אחר חלקיו באותה צורה בה הם תרים אחרי מידע ברשת – באמצעות דילוג קדימה ואחורה בין קישורים, ודפדפן האינטרנט שלהם (הציור נצפה במיטבו בסביבת נטסקייפ) ידווח להם באיזה חלק של הציור הם נמצאים.

http://www.eciad.bc.ca/~frayani

עדיעת הגולשים

אתר הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain

מועדי המראות ונחיתות בנמל התעופה בן גוריון, המתעדכנים כמה פעמים בשעה, וגם מספרי טלפון חיוניים, מידע על שירותי טרום טיסה ועוד, באתר של רשות שדות התעופה:

http://www.ben-gurion-airport.co.il

מנוי על מכתב אלקטרוני, המכיל מידע על שימוש יעיל באינטרנט לצורכי עבודה ומחקר, ניתן לעשות ב:

http://www.freepint.co.uk

קלפי המארוט של עמק הסיליקון מגלים מהם סיכויי ההצלחה של תוכניות עסקיות שונות:

http://www.wenet.net/~scoville/hacker.html

רוח של פייסנות שורה על אתר הגישור, המקווה לקדם את רעיון הגירושין בסיוע מתווך, ללא מאבקים משפטיים:

http://www.atidmelig.co.il/gishur

מסלולי הטיולים בחיפה העיר ובכרמל שמסביבה, בתי מלון, מרכזי קניות, מסעדות ופרטים נוספים שכל תייר חייב לדעת מציע אתר התיירות של העיר:

http://www.haifa.gov.il/tourism

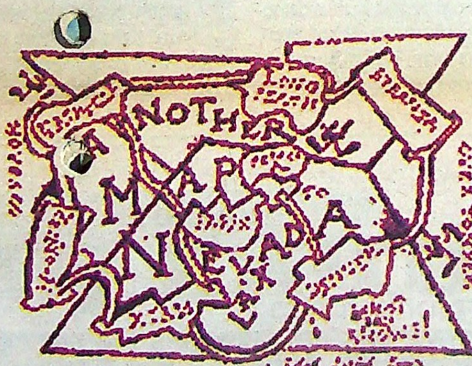
האין־סופי

כמו כל אתריה של ספריית הקונגרס של ארה"ב, גם חדר העיון במפות מכיל מרחבים של מידע. אוסף הספרייה מכיל כמעט 5 מיליון מפות, ובאתר מוצגות דוגמאות מהן. חלק הארי של האתר מוקדש למידע המסביר איך ואיפה אפשר למצוא תשובה לכל שאלה גיאוגרפית שעשויה להתעורר, תצוגה מרהיבה של מפות פאנורמיות המאפשרות מבטים רב־כיווניים על נופיה של ארה"ב וקנדה, ומפות מהמאה ה-19 וראשית המאה ה-20, מהן ניתן ללמוד יותר על התפישה של האוכלוסייה דאז מאשר על הגיאוגרפיה של הערים המופיעות בהן. כל מפה ניתנת לבחינה מזוויות שונות, ומומלץ בחום לנסות את כולן.

http://lcweb.loc.gov/rr/geogmap/gmpage.html

גם בספרייה הבריטית הלאומית יש אגף מפות מכובד, והאתר המקביל כולל תצוגה, הערוכה באופן המצביע על השינויים בתפישת המפות לאורך הדורות. הסברים, אילוסטרציות והערות מעניינות:

http://www.bl.uk/exhibitions/maps

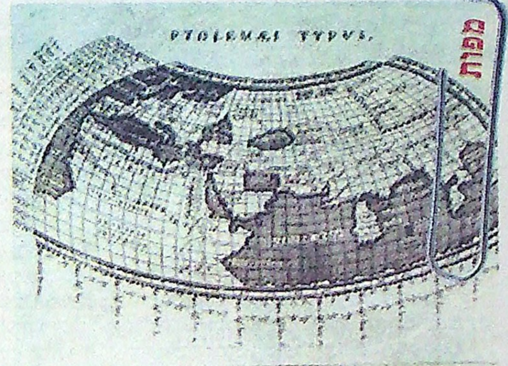
המסחרי

מפות מוכנות, תקליטורים של מפות של ארה"ב, אירופה ושאר העולם, ותוכנות לציור מפות, ניתן לקנות בחנות המקוונת של רשת דלורם. האתר מסודר ומובנה, ומאפשר חיפוש יעיל של מפות לפי אזורים ואפילו לפי המיקוד האמריקאי. פונקציית הזום מאפשרת להתקרב לחלקיקי שכונות ורחובות ספציפיים בדייקנות רבה. הגרפיקה נאה והקישורים רבים.

http://www.delorme.com

דווקא במוזיאון קטן בפנסילווניה אפשר למצוא אוסף של מפות היסטוריות, ורשימה מתעדכנת תכופות של מכירות פומביות של מפות מכל הסוגים:

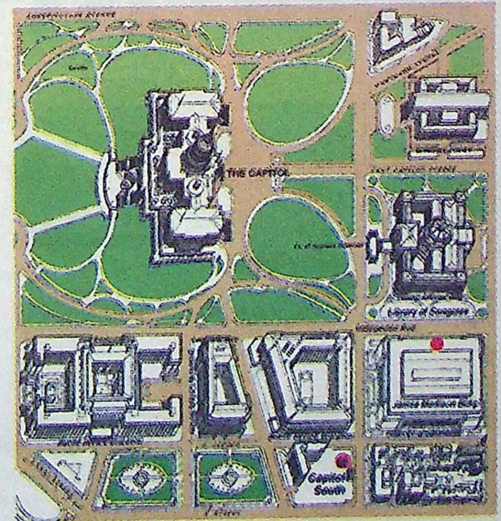
http://www.carto.com

הפילוסופי

פחות מפות ויותר תיאוריות ניתן למצוא באתר של "מרקטורז וורלד", אחד מכתבי העת האמריקאיים הפופולריים לענייני מפות. באתר מצויים מאמרים הדנים במהות המפה והסמלים המשמשים בה, בתפישות העולם שמפות משקפות ובדרך בה הן משו... חוקרים מאוניברסיטאות שונות בארה"ב בוחנים כאן רעיונות שונים שעניינם ייצוג הקרקע, הישויות המדיניות, וכן האוטופיות למיניהן באמצעות מפות, והם לא תמיד בוחרים דווקא בתשובות הצפויות. עוד מציעה הגרסה המקוונת של כתב העת חומר היסטורי רב, חידון גיאוגרפי וקישורים לאתרי מפות רבים מכל הע...

http://www.mercatormag.com

מילון

Newsgroup קבוצה לדיון בנושא בעל עניין משותף. ניתן למצוא קבוצות כאלה המוקדשות לכל עניין בעולם, ממרוצי מכוניות, דרך גידול תולעי משי ועד לשירתו של רבי יהודה הלוי. כדי להצטרף ולהשתתף יש צורך בתוכנה לקריאת ניוזגרופס, או בדפדפן מעודכן, המסוגל לעשות זאת בתוכנת הדואר שלו. הודעה הנשלחת לקבוצה כזו הופכת זמינה לכל הגולשים.

Gopher אמצעי להעברת קבצים ברשת, המבוסס על רשימות קבצים, ולכן נגיש וקל לשימוש. מאז המצאת הרשת, נזנחו הגופרים לטובת עמודי רשת מעוצבים, אם כי חלק עדיין מתוחזקים על ידי מוסדות מחקר ואוניברסיטאות.

אתר השבוע

עברית עדיין אין שם, אבל חמש שפות אחרות כבר מיוצגות בגאון. קומפרנדה הוא אתר שימושי מאין כמותו לכל מי שיש לו עניין, חברים או עסקים במדינות שאינן דוברות אנגלית. קומפרנדה מאפשר לכתוב הודעת דואר אלקטרוני באנגלית, ולקבל מיד תרגום אוטומטי לאחת מהשפות הבאות: צרפתית, גרמנית, ספרדית, פורטוגזית ואיטלקית. המגבלה היחידה היא הכורח להשתמש בשפה פשוטה ובמשפטים קצרים ולא מורכבים, שממילא יתקבלו בברכה על ידי רוב המשתמשים הפוטנציאליים.

http://comprende.globalink.com

מצעד

עשרת אתרי המידע החביבים על הנוער האמריקאי (גילאי 12-17), לפי

http://www.relevantknowledge.com

http://www.geocities.com
http://www.cnet.com
http://www.whowhere.com
http://www.tripod.com
http://www.zdnet.com
http://www.hotwired.com
http://www.amazon.com
http://www.disney.com
http://www.cnn.com
http://www.realnetworks.com

בהכנת המדור השתתפו עידו דב ודפנה לוי־ינוביץ

שלישי 15.9

00:00 ליאונורה זנזלי־הלם וברנדון מקקון בדואטים של ג'אז.

http://kennedy-center.org/ambassadors

03:30 גיטריסט הבלח אוטיס ראש בהופעה חיה.

http://metromix.com/reverb

05:00 צ'ט עם ג'ורג' טאקי, סולו מ"מסע בין כוכבים".

http://chat.yahoo.com

רביעי 16.9

01:00 הופעה חיה של קילגור – הלהקה הקרויה על שם גיבורו של קורט וונגוט – לרגל צאת אלבומם השני.

http://www.liveconcerts.com

03:00 צ'ט עם הסופר אירווינג וולש.

http://www.barnesandnoble.com

14:00 צ'ט עם השחקנית הבריטית ג'ני אגטר ("ילדי המסילה", "זאב אמריקאי בלונדון").

http://www.beeb.com

חמישי 17.9

00:00 במת המילניום: ריק קונדיט וטום וולף מאלתרים.

http://kennedy-center.org/ambassadors

22:00 צ'ט עם רמי פורטיס

http://www.pnaiplus.co.il ambassadors

23:05 שיקאגו קאבס נגד סאן דייגו פאדרס, בייסבול בשידור חי.

http://www.rbn.com/cubs

ששי 18.9

00:00 דואטים של אנג'לה הייגנבאך וג'וזף קארטרייט.

http://kennedy-center.org/ambassadors

01:00 צ'ט למעריצי סיינפלד.

http://seinfeld.miningco.com/mpchat.htm

שבת 19.9

01:00 צ'ט עם הסופר כריסטופר ריקי.

http://www.barnesandnoble.com

ראשון 20.9

00:00 הופעה משותפת של דן זמלמן ומאתיו לואיס.

http://kennedy-center.org/ambassadors

13:00 מעקב אחר משלחת מטפסי הרים באייגר השווייצי.

http://www.eiger-live.com

שני 21.9

03:00 שידור חי ממועדון הקאונטרי 3rd & Lindsley.

http://wrlt.com/music/specmus.htm

תראו מה שהעכבר הביא על...

- http://www.dawsons-creek.com
- http://www.totaltv.com/teen/tn009vanderbeek.html
- http://www.pathfinder.com/people/980323/features/beek.html
- http://teencelebs.simplenet.com/beek/vdb2.html
- http://augi.simplenet.com
- http://www.geocities.com/TelevisionCity/Studio/2089
- news://alt.tv.dawsons-creek

ג'יימס ואן־דר־ביק

השחקן האמריקאי בעל השם המופלא ג'יימס ואן־דר־ביק, המגלם את דוסון בסדרה דוסון קריק, נולד ב־8 במארס 77' בקונטיקט ארה"ב, כבן בכור למוכר טלפונים ומנהלת מכון בריאות שכונתי. עד גיל 13 חלם להיות שחקן פוטבול, ואולם לאחר שקיבל הוראה מרופאו לפרוש ממגרש הדשא, ניסה את מזלו בתחום שלא היה מוכר לו כלל – משחק – במחזמר "גריז" שהוצג בתיאטרון מקומי. לאחר שלוש שנים, מלווה באמו שבצעירותה היתה רקדנית בברודווי, נסע ואן־דר־ביק לניו יורק, שם לוהק לתפקידי משנה בסרטים "אנגוס" ו"אוהב לא אוהב". במקביל החל ללמוד אנגלית וסוציולוגיה באוניברסיטת דרו.

המהפך בקריירה הזוחלת של ואן־דר־ביק חל עם ליהוקו לסדרת הנעורים המצליחה דוסון קריק. במבחן הבד היה ואן־דר־ביק לחוץ במיוחד, אבל התעקשותו השתלמה: לאחר שיחה עם במאי הסדרה ניתנה לו הזדמנות נוספת להציג קטע מהתסריט, והשאר נרשם בדפי ההיסטוריה של הסדרות האמריקאיות (וזו דווקא בין הסימפטיות שבהן).

באינטרנט מתחילה להירשם היסטריה קלה סביב ואן־דר־ביק. אמנם שמו מוזכר לפי מנוע החיפוש אלטה ויסטה רק כ־783 פעמים, וגם בקבוצות הדיון הוא עדיין לא אמר את מלתו האחרונה, אך האתרים המוקדשים לו וליתר חבריו לסדרה מתרבים מדי יום. ולמרות גילו הצעיר, הרשת כבר רוחשת שמועות זדוניות על חייו הפרטיים. לדוגמה, באפריל השנה פורסם באתר אינטרנט דו"ח משטרתי, שאחר כך הוכח כמזויף, בו נטען כי השחקן נעצר בלוס אנג'לס בגין החזקה ושימוש במריחואנה, וקיום יחסי מין עם קטינה.

בקבוצת הדיון alt.fan.teen.idols מוחים הגולשים על ליהוקו לתפקיד נער מתבגר בן 15, שכן "הוא נראה מבוגר מכפי גילו – ממש חוסר אמינות!". אבל אין מקום לדאגה. ואן־דר־ביק הוא אחד מכוכבי הנוער הפופולריים בארה"ב, ברשת ומחוץ לה, וכבר יש על שמו חנות בגדים וירטואלית, המציגה קולקציית בגדים בסגנון סדרת הטלוויזיה בכיכובו, שבה הוא כמובן הדוגמן הראשי.

השנה החל ואן־דר־ביק לעבוד על סרט חדש, ולאחר שכל הרעש סביבו יירגע, הוא מתכוון לחזור לאוניברסיטה ולסיים את התואר.